

4

Religió **Catòlica**

Educació **Primària**

ÍNDEX

1	L'EXPERIÈNCIA DE PECAT I LA NECESSITAT DEL PERDÓ	4
2	LES PERSONES NO SEMPRE ESCOLTEM DÉU	14
3	DÉU PROMET UN MESSIES: JESÚS	24
4	EL PERDÓ DE DÉU: ACCIONS I PARÀBOLES DE JESÚS	34
5	JESÚS PREFERIX LES PERSONES MÉS DÈBILS I NECESSITADES	44
6	JESÚS COMPLIX LA VOLUNTAT DEL PARE	54
7	LA QUARESMA: TEMPS PENITENCIAL	64
8	EL SAGRAMENT DE LA RECONCILIACIÓ	74
9	L'EUCARISTIA	84
	MATERIALS DIDÀCTICS	94
	CANÇONS	96
	VOCABULARI	100

1

L'EXPERIÈNCIA DE PECAT I LA NECESSITAT DEL PERDÓ

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

PENSE

Què ha ocorregut?
Per què?

EM PREGUNTE

Què puc fer perquè açò no ocórrega?
Com podem arreglar-ho?
Què puc fer jo?

Escriu al teu quadern les emocions
que sents al contemplar la foto.

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Com creus que es van quedar els habitants de la zona?
- Has contemplat algun incendi? On? Com? Quan? Quina sensació t'ha produït?
- Per grups busqueu una notícia en periòdics o en Internet d'algun incendi o succés que haja destruït la natura. Apegueu-la en un foli i comenteu-la amb la resta de la classe.

HO SAPS?

- Què és el pecat?
- Tenim necessitat de perdó?

EL PECAT ORIGINAL

La Bíblia ens narra la història de la salvació, és a dir, la història de l'amor de Déu cap a les seues criatures. La narració que ens fa la Gènesi sobre la creació dels nostres primers pares no és una narració científica, però sí ens mostra qui són l'home i la dona, com Déu els va crear i quin sentit té la seua existència.

2

Va dir després el Senyor: «No està bé que l'home estiga sol, vaig a donar-li una companya adequada». I la va anomenar Eva. Va ajuntar Déu a tots els animals del camp i a totes les aus del cel i els va fer passar per davant de l'home, perquè este els posara nom. Però l'home no va trobar res semblant a ell.

(Gèn 2,8-20)

3

Déu va crear Adam i Eva lliures, els va omplir de vida i del seu amor i els va oferir la seua amistat. Però ells van desobeir Déu i van trencar la seua amistat amb Ell. Va ser el primer pecat, el **pecat original**.

(Gèn 3,1-8)

1

Quan el Senyor Déu va fer la terra i el cel, no hi havia encara matolls ni creixia l'herba al camp, perquè el Senyor Déu encara no havia fet ploure sobre la terra, ni hi havia ningú que cultivara el camp. Aleshores, el Senyor Déu va formar l'home, Adam, amb argila del sòl i va bufar al seu rostre l'alé de vida. L'home es va convertir així en un ser viu (Gèn 2,5-7).

Després, va plantar Déu un jardí a Edén i va fer brollar del sòl tota classe d'arbres agradables a la vista, que donaven fruits saborosos al paladar. Va prendre llavors Déu a l'home i el va posar en aquell jardí perquè el cuidara i disfrutara d'ell.

“Adam i Eva”, de Cranach El Vell.

1 Comprensió.

- Segons la Bíblia, quin material va emprar Déu per a formar l'home?
- Com li va donar Déu a l'home l'alé de vida?
- Amb quina finalitat va fer Déu que passaren davant de l'home tots els animals?
- Per què van pecar Adam i Eva?

2 Localització.

- Com s'anomena el primer llibre de la Bíblia on es narra la creació de l'home i de la dona?
- A quin capítol pots trobar la narració?

3 Missatge.

Copia al teu quadern i completa les frases:

- Déu va crear l' ..... i la .....
- Déu va crear per als hòmens un jardí a .....
- Déu va posar l'home en aquell jardí perquè el ..... i el .....
- Déu va crear una companya per a l'home anomenada .....
- L'home va desobeir Déu i .....

“Adam i Eva en el jardí de l'Edén”, de Cranach El Vell.

EM QUEDE AMB

Escriu al teu quadern les tres frases que més t'hagen cridat l'atenció de la lectura.

Exercici d'interiorització

EL PECAT

EN ELS RELATS DE LES RELIGIONS ANTIGUES

El pecat per als jueus

El jueu, a través de la Història, sempre ha rebut indicacions per actuar d'acord amb les instruccions de la Torà i la guia d'Adonai, com veiem en Yeremiá / Jeremies 25,4-7, que diu:

«El Senyor, a més, vos ha enviat tots els seus serfs, els profetes, sense interrupció, i vosaltres no heu escoltat ni heu fet cas. Vos he dit: Convertiu-vos cada un de la vostra mala conducta i de les vostres perverses accions, i viureu a la terra que el Senyor vos va donar a vosaltres i als vostres pares des de sempre i per sempre. No corregueu darrere de déus estranys per a servir-los i adorar-los; no provoqueu la meua còlera amb les obres de les vostres mans, i jo no vos faré cap mal. Però no m'heu escoltat».

Per als jueus, el pecat consistia a adorar déus falsos i no complir l'aliança, no obeir Déu.

El pecat per a l'islam

L'home té la possibilitat de triar fer el mal. L'Alcorà parla clarament d'aquells que no escolten les advertències de Déu. Açò s'aclarix en les anomenades "Llegendes del càstig", que descriuen la destrucció de totes les nacions que van ignorar les advertències de Déu, encara que elles hagen cregut el Profeta. Mahoma dirigix les seues advertències del juí que ha de venir als seus contemporanis, i deu encara experimentar el rebuig d'ells al seu missatge.

Els musulmans veuen el pecat com allò que va en contra dels manaments de Déu (Allah).

Cristianisme: L'home necessita del perdó per a ser feliç

Déu va crear els hòmens i les dones a imatge i semblança seua, és a dir, pareguts a Ell. Per això podem pensar, investigar, inventar coses noves, amar els nostres semblants i fer així un món millor i més solidari.

Els savis, els científics i els treballadors transformen la natura amb els seus descobriments, els seus invents i el seu treball. Els artistes realitzen obres d'art que reproduïxen la bellesa de les meravelles creades per Déu.

Tots, quan ajudem als altres o ens esforcem per millorar el món, estem col·laborant amb Déu i ens sentim feliços. Però de vegades, les persones trenquem la nostra relació amb Déu i ens sentim desgraciats. Quan no col·laborem en les tasques de casa, quan discutim amb els amics..., quelcom ens diu que no estem fent les coses bé. Necessitem el perdó de les persones i el perdó de Déu per tornar a ser feliços.

1 Respon al teu quadern

- En què consistix el pecat per als musulmans?
- En què consistix el pecat per als jueus?
- En què consistix el pecat per als cristians?

2 Treball cooperatiu

Utilitzant la tècnica cooperativa del foli giratori, responeu a les preguntes següents:

- Com pot col·laborar un cuiner perquè les persones siguin feliços i no tinguen pecat?, i un bomber?
- Què podeu fer cada un de vosaltres perquè este món siga millor?

DÉU SEMPRE ESTÀ DISPOSAT A PERDONAR

El salmista, emocionat en contemplar la creació, lloa Déu d'esta manera:

«Senyor, Déu meu, tu eres el meu refugi, salva'm. És Déu l'escut que em cobrix, el que salva els cors rectes. Què és l'home perquè et recordes d'ell, el ser humà perquè et preocupes d'ell?».

(Sal 7,2; 7,11; 8,5).

El papa Francesc en una homilia parlava així del perdó de Déu:

«Abans que res, Déu perdona sempre! No es cansa de perdonar. Som nosaltres els que ens cansem de demanar perdó. Però Ell no es cansa de perdonar. Quan Pere pregunta a Jesús:

—Quantes vegades he de **perdonar**? Set vegades?

—No set vegades: setanta vegades set.

És a dir, sempre. Així perdona Déu: sempre. I si tu has viscut una vida de pecat, de coses lletges, però al final, un poc penedit, demanes perdó, et perdona immediatament! Ell perdona sempre».

1 Ordena el text i escriu-lo al teu quadern:

DESCOBRIM

SERS HUMANS

A LA

ELS

DÉU

NATURA

GENT MAGNÍFICA. PERSONES AMANTS DE LA NATURA.

Hildegarda de Bingen

Va nèixer en una família noble alemanya en 1098, va ser la desena dels seus germans. Els seus pares eren molt creients i la van entregar a l'Església com un **delme** (per ser la menor dels seus deu fills) quan ella tenia huit anys.

Sent ja abadessa, afirmava haver tingut visions a una edat molt primerenca, les quals van continuar al llarg de la seua vida. És autora d'un dels repertoris de música medieval més extensos. A més, Hildegarda va escriure textos teològics, botànics i medicinals, així com cartes i poemes.

Hildegarda va escriure *Physica*, una obra de nou volums que s'ocupa principalment de l'ús medicinal de les plantes, els arbres, les pedres precioses, els metalls i els animals. Hildegarda posseïa una vertadera curiositat per entendre el món natural que existia al seu voltant.

Ocupada en mil tasques, desplegant una activitat imparable, aconsellant sobre temes espirituals, transcrivint les seues visions, component música i poesia, viatjant i curant malalts, fundant un nou monestir... Se li van atribuir diversos miracles en vida i inclús altres després de la seua mort.

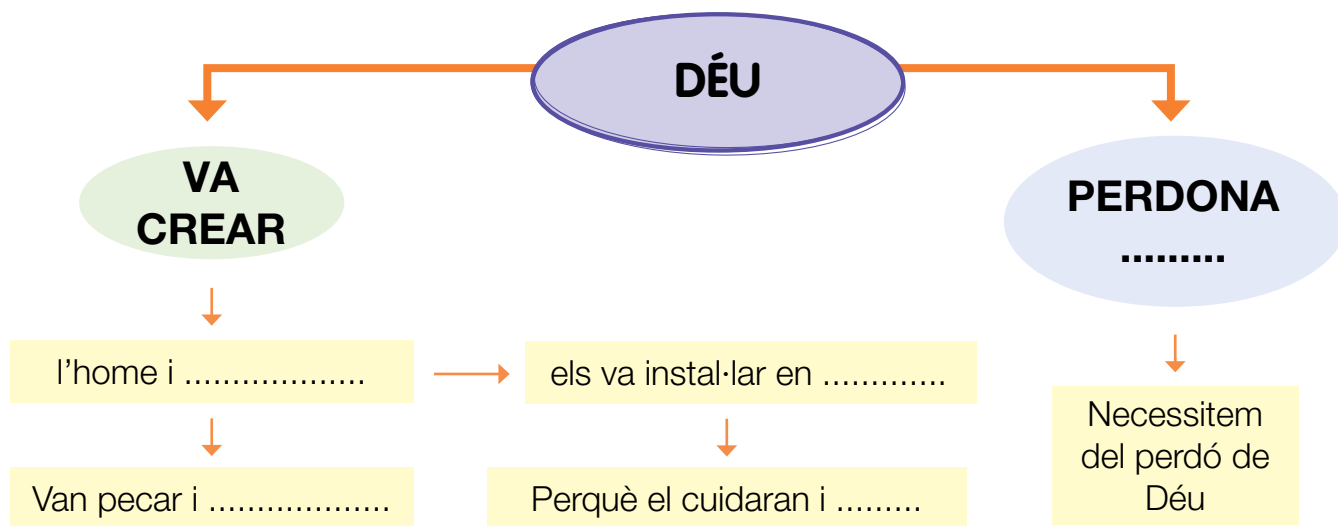
En 1940 es va aprovar oficialment la seua celebració per a les esglésies locals. Amb motiu del 800 aniversari de la seua mort, Joan Pau II es va referir a ella com a profetessa i santa. Al desembre del 2011, el papa Benet XVI va anunciar la seua decisió d'atorgar a santa Hildegarda el títol de "Doctora de l'Església".

2 Copia al teu quadern les frases que fan referència a l'interés per la natura d'Hildegarda.

1 Copia i completa este esquema al teu quadern ajudant-te del resum.

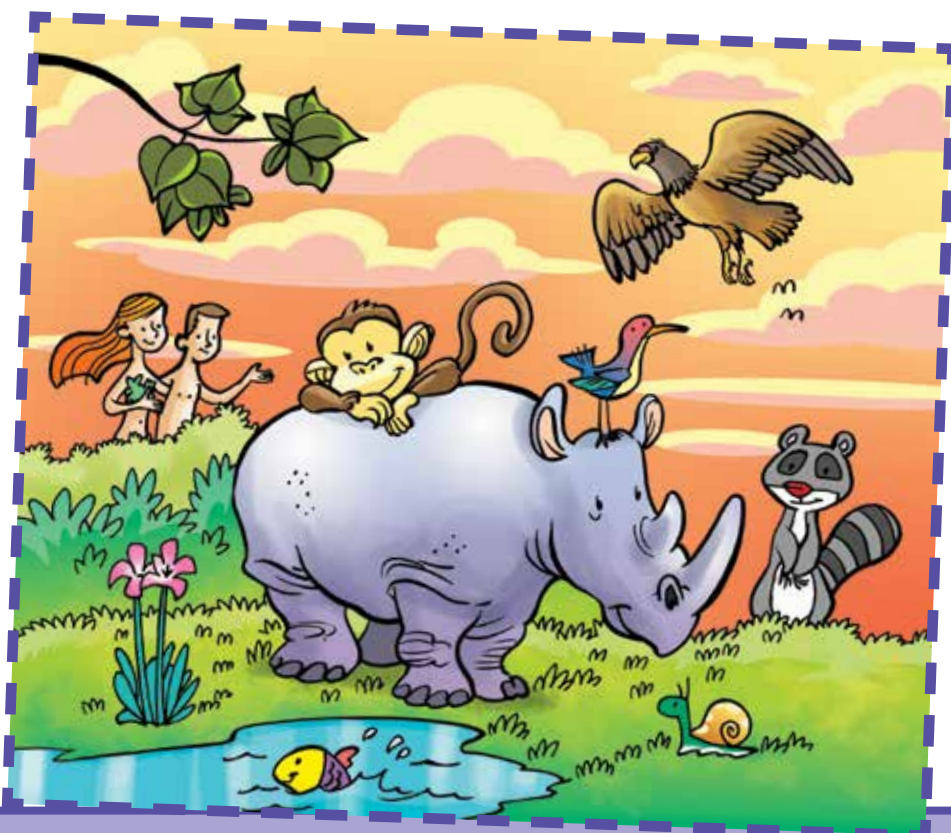
2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern i ajudant-te de l'esquema.

Déu va crear l' ..... i la dona i els va instal·lar en el Paradís, perquè el ..... i disfrutaren. Però l'home i la dona ....., i van perdre la seua amistat amb Déu. Però Déu no va abandonar l'home i la dona, Ell està disposat a perdonar sempre. Les persones necessitem ..... per a ser feliços.

3 Cançó:
EL MUNDO
OS ENTREGO

4 Escoltem.

- Escolta atentament la cançó mentres copies i pintes este dibuix.

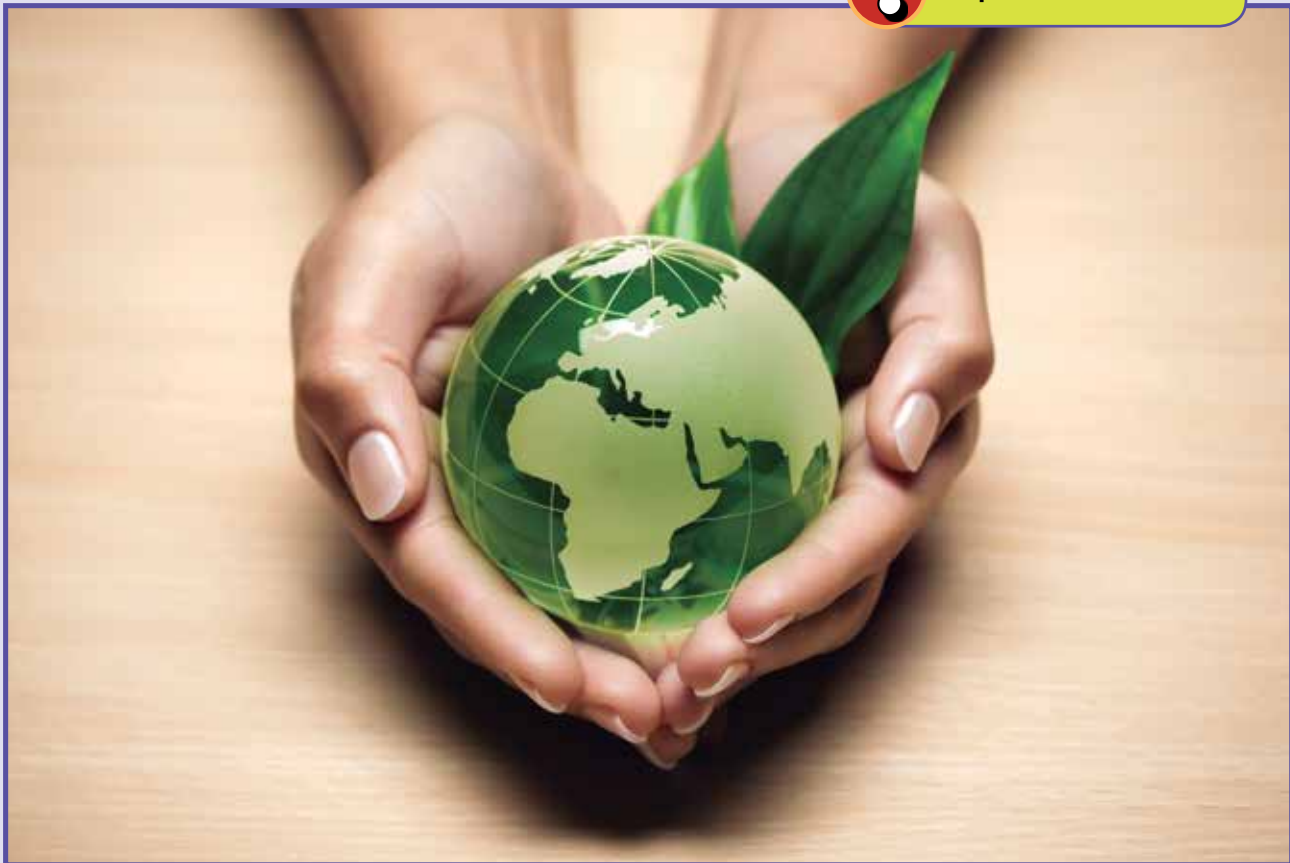

Aprèn

- Déu va crear l'home i la dona a imatge i semblança seua per amor.
- L'home i la dona van pecar i van trencar la seua amistat amb Déu.
- Les diferents religions veuen el pecat de forma distinta.
- L'home necessita el perdó per poder ser feliç.
- Déu sempre està disposat a perdonar-nos.

Caps numerats

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- Com ha sigut la meua actitud en la classe durant esta unitat:

atenta - participativa - respectuosa - obedient...

- Al quadern: He treballat amb ordre i neteja?
- He après: **Poc - prou - molt**

2 LES PERSONES NO SEMPRE ESCOLTEM DÉU

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

PENSE

Pense com em sent quan jugue i disfrute amb els meus amics.

Quan a un amic meu no el deixen jugar, què faig per ell? Conta-ho.

EM PREGUNTE

Per què es barallen eixos xiquets? Què sent quan em baralle jo?

Realment és necessari barallar-se per a solucionar els nostres problemes

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Què sents quan estàs enfadat amb els teus amics o la teua família? Explica-ho.
- Què tres coses creus que són necessàries perquè tu sigues feliç?
- Què pots fer tu perquè tots els xiquets jugueu junts?
- Per grups, penseu què podeu fer vosaltres per aconseguir coses bones per als altres. Per exemple: quan algú em provoca, no respondre amb baralla o insults, respondre sempre parlant.

HO SAPS?

- Com ens reconciliem amb Déu?
- Qui restablix l'amistat amb Déu, després d'haver pecat?
- Necessitem ser perdonats?

SAÛL NO OBEÏX DÉU

DAVID

Molt després d'entrar en la Terra Promesa, els israelites van voler que els governara un rei. Aleshores Déu va triar el primer rei, que va ser el rei Saül. Saül va ser un rei desobedient a Déu. I per això Déu va haver de triar un altre rei. Eixe rei va ser David.

1

David era pastor d'ovelles. Un dia va anar a portar-los menjar als seus germans majors que eren soldats de l'exèrcit d'Israel, i va escoltar una veu furiosa i molt forta que amenaçava els israelites. Eixe era Goliat, un gegant de veritat, que mesurava 3 metres. Estaven tots aterrits, perquè no hi havia ningú tan gran ni tan fort com el gegant Goliat.

David es va presentar davant del rei Saül per oferir-se a lluitar contra Goliat i li va dir:

—Déu està del nostre costat, rei Saül. Jo sóc pastor d'ovelles i amb l'ajuda de Déu he matat lleons i óssos amb les meues pròpies mans, quan m'han atacat el ramat. Déu m'ajudarà ara també. No es preocupe.

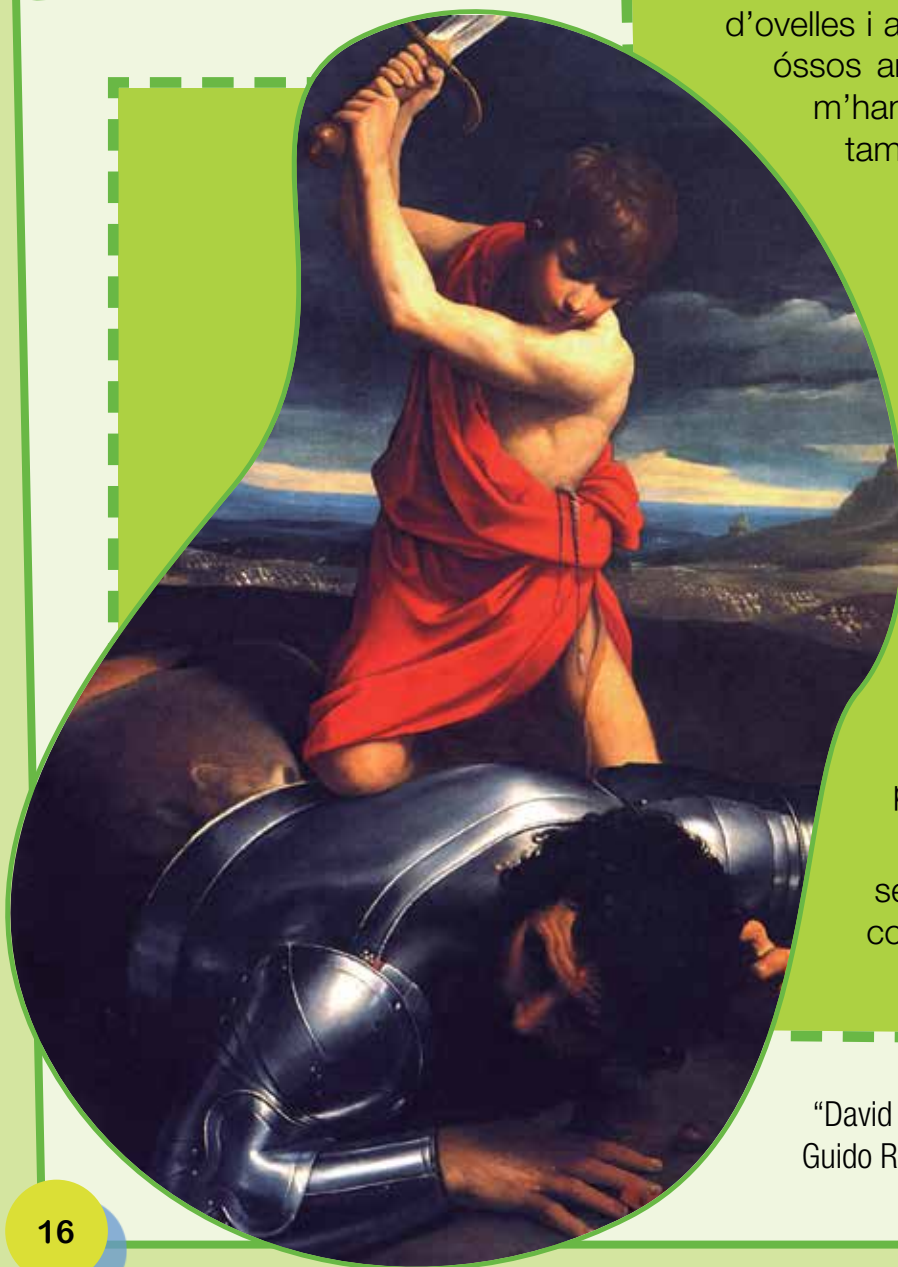
El rei Saül va acceptar i li va dir:

—Que Déu estiga amb tu, David, per enfrontar-te a Goliat.

David se'n va anar corrent a un xicotet riu que hi havia per allí prop i va traure cinc pedres del fons del rierol. Les va posar a la seua motxilla i va prendre la seua fona (la seua llança pedres).

Goliat venia cobert amb una armadura de metall, portava una llança molt gran i un escut per protegir-se.

Quan va veure David que venia sense cap protecció i sense una arma, va començar a insultar-lo i a amenaçar-lo.

“David i Goliat”, de Guido Reni.

2

David li va respondre:

— Tu véns a lluitar contra mi amb una gran espasa, una llança i amb la teua gran força. Però jo vinc a lluitar en el nom de Déu. Ell és més poderós que qual-sevol campió. Ell em donarà la victòria perquè sàprien tots que Ell és Déu, i que és més fort que tots.

I en eixe moment David va començar a córrer cap a Goliat i va prendre una de les pedres de la motxilla i la va posar en la seua fona. Amb gran punteria la va llançar amb força cap a Goliat, donant-li just al centre del front. El colp tan precís va tombar Goliat a terra.

David va anar directe a rematar el gegant. Es va acostar ràpidament, va prendre l'espasa de Goliat i el va matar.

Saül en compte de sentir-se content amb el triomf de David, es va posar envejós d'ell. L'enveja el va portar a tractar de matar David. I Déu ja no va voler que Saül continuara sent rei. Saül va morir en una batalla contra un exèrcit enemic.

Aleshores, Déu va fer que David fóra consagrat rei d'Israel.

I David va regnar durant molts anys, va ser un gran rei. Va cometre alguns pecats, però es va penedir i Déu estava amb ell. I el poble d'Israel estava molt content amb el rei David.

1 Comprensió.

- Qui va ser el primer rei d'Israel?
- Com era Saül?
- Per què David no té por d'enfrontar-se amb Goliat?
- Torna a llegir la lectura: Creus que tot el que fa David agrada a Déu?

2 Localització.

Escriu la resposta correcta al teu quadern:

- El text de la Bíblia del rei David pertany al:

Antic Testament

Nou Testament

3 Missatge.

Escriu al teu quadern el missatge que ens transmet la lectura.

EM QUEDE AMB

- L'enveja ens allunya del camí de Déu.
- Les persones cometem errors i ens oblidem de Déu.
- Malgrat tot, Déu ens vol i ens perdona sempre.

DAVID SENT EN LA SEUA VIDA LA NECESSITAT DE SER PERDONAT

“El rei David amb la seua arpa”,
de Gerrit van Honthorst.

David va ser un bon rei, però com moltes persones, es va apartar de vegades del camí de Déu. Una vegada es va enamorar de la dona del seu general. Va fer que posaren al seu general Urías al lloc més perillós d'una batalla, perquè morira i així ell es casaria amb la seua esposa, Betsabé. Així va succeir i, passat un temps, David es va donar compte del seu delictes, va plorar sincerament penedit i va demanar perdó al Senyor en el Salm 51. Resant així:

«Misericòrdia, Déu meu, per la teua bondat, per la teua immensa compassió esborra la meua culpa; llava del tot el meu delictes, neteja el meu pecat...».

També ho fa en el Salm 23:

«El Senyor és el meu pastor, res em falta: en verdes praderies em fa reclinar, em conduïx cap a fonts tranquil·les i repara les meues forces, em guia per la senda justa...».

- 1** Busqueu per parelles en la lectura el comportament de David que s'oposa a la voluntat de Déu i escriviu-lo al vostre quadern.
- 2** Penseu per parelles i escriviu dos moments de la vostra vida en què hàgeu sentit la necessitat de ser perdonats.
- 3** Déu ens perdona sempre perquè...

Copia les respostes correctes i afeg una altra:

- Ens vol molt.
- Confia en cada un de nosaltres.

- 4** Tria un dels dos salms de la pàgina anterior i fes un dibuix sobre ell.

LES PERSONES RECONeixEM QUAN LA NOSTRA VIDA S'OPosa A LA VOLUNTAT DE DÉU I SENTIM LA NECESSITAT DE SER PERDONATS

El pecat és una càrrega que limita i paralitza l'home, perquè no puga seguir Jesús. És necessari desposseir-se d'eixa càrrega, entregant-li-la a Déu i així seguir-lo amb peus lleugers.

Va entrar Jesús una altra vegada a Cafarnaüm després d'alguns dies; i es va córrer la veu que estava a casa, i immediatament van acudir molts, de manera que ja no cabien ni davant de la porta; i els predicava la paraula.

Aleshores van vindre a ell uns portant a un paralític, que era carregat per quatre amics. I com no podien acostar-se a ell a causa de la multitud, van obrir el sostre d'on estava i, fent una obertura, van baixar la llitera en què jeia el paralític. En veure Jesús la fe d'ells, va dir al paralític: «Fill, els teus pecats et són perdonats». Estaven allí assentats alguns dels escribes, els quals cavil·laven als seus cors: «Per què parla este així? Quines blasfèmies diu? Qui pot perdonar pecats, sinó només Déu?».

I coneixent després Jesús amb el seu esperit que cavil·laven d'esta manera dins de si mateixos, els va dir: «Per què cavil·leu així als vostres cors?».

«Què és més fàcil, dir al paralític: Els teus pecats et són perdonats, o dir-li: Alça't, pren la teua llitera i camina? Doncs perquè sapieu que el Fill de l'Home té potestat a la terra per a perdonar pecats (va dir al paralític): A tu et dic. Alça't, pren la teua llitera, i ves-te'n a ta casa».

Llavors ell es va alçar de seguida, i prenent la seua llitera, va eixir davant de tots, de manera que tots es van sorprendre, i van glorificar Déu, dient: «Mai hem vist tal cosa» (Mc 2,1-12).

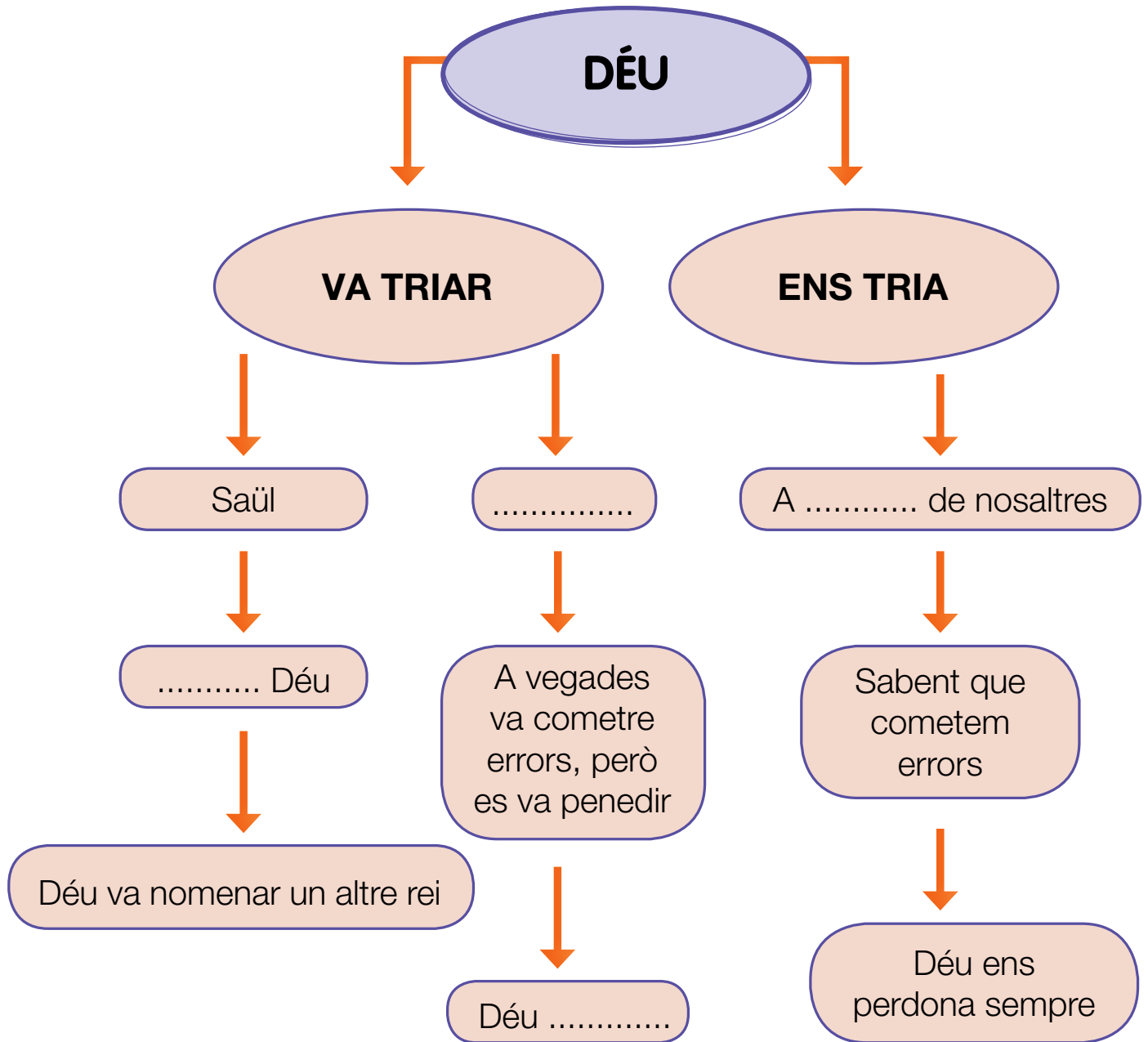

- 1 Llig atentament este miracle de Jesús i fes un còmic sobre ell al teu quadern. Recorda que has de resumir molt bé el text, posant només allò imprescindible.
- 2 Busca en estes imatges dos accions que demostrin la ruptura de les persones amb Déu i escriu-les al teu quadern.

- 3 Respon al teu quadern:
  - Quan creus que Déu està feliç per tu?
  - Quan et sents feliç?

1 Completa l'esquema al teu quadern observant el resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern i ajudant-te de l'esquema.

Déu va triar ..... com a rei d'Israel, va desobeir Déu. Déu va triar un altre rei. El rei David va cometre errors, es ..... i Déu el va perdonar sempre. De la mateixa manera Déu ens tria a cada un de ..... i encara que cometem errors, Déu ens .....

3 Cantem: DIOS NOS CUIDA

4 Escoltem

Escolta atentament la cançó mentres dibuixes en un foli el que més t'ha cridat l'atenció del seu contingut.

Aprén

- El pecat és una càrrega que impediex a les persones complir la voluntat de Déu.
- Déu no ha abandonat mai les persones després del seu pecat.
- Res hem de témer si ens sentim enviats per Déu.
- L'amor de Déu dura per sempre..

Caps numerats

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- He aprofitat el temps en la classe de religió?
- Amb els companys, he sigut respectuós i comprensiu?
- He realitzat tots els treballs de la unitat?
- He après: **Poc - prou - molt**

3

DÉU PROMET
UN MESSIES:
JESÚS

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

PENSE

Pense a quins moments de l'any disfrute d'una situació semblant a la de la imatge.

Pense en les raons per les quals les persones no poden celebrar eixa festa. Les compartisc amb els meus companys.

EM PREGUNTE

Totes les famílies disfrutem d'estes celebracions?

Com em sent en este tipus de celebracions?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Copia al teu quadern les emocions que sents quan celebres el Nadal:

Alegria

Tristesa

Amor

Coratge

Enveja

Dolor

Odi

Afecte

Por

Culpa

Avorriment

Decepció

Vergonya

- Quin regal li demanaries a Jesús per Nadal?
- Escriu al teu quadern com celebres tu el Nadal.

HO SAPS?

- Qui és Jesús?
- Quan promet Déu el Messies?
- Per a què ha sigut enviat Jesús?

LA PROMESA DEL MESSIES

1 El nostre Pare Déu ens tenia preparat un meravellós pla que sant Pau explica així: «Déu ens ha triat en Crist abans de crear el món, perquè forem sants i irreprotxables als seus ulls. Per pur amor ens ha predestinat a ser els seus fills adoptius, per mitjà de Jesucrist» (Ef 1,4-6).

2 No podem oblidar el pla meravellós de Déu. Adam va buscar una altra forma de vida sense fer cas del que Déu volia d'ell. Això va ser pecat. A partir d'ací, el ser humà ha anat complint la seua situació fent un món que no és bo i que necessita ser salvat. Déu, després d'Adam, va voler salvar l'home i va posar en això el seu poder i fidelitat.

A pesar del pecat, Déu es posa de part de tots nosaltres en la lluita contra el mal.

3 Isaïes és, entre els profetes, el que més escriu sobre esta promesa de salvació i de la vinguda del Salvador.

«Este és el meu serf, el meu elegit, el meu amat, el meu predilecte. Sobre ell posaré el meu esperit perquè anuncie la justícia a les nacions. En Ell posaran les gents la seua esperança» (Mt 12,18.21).

I assenyala quina és la seua missió: «Jo faré de tu la llum de les nacions perquè la meua salvació arribe a tots».

En Is 7,14 Déu revela que el Messies naixerà d'una verge i serà baró i s'anomenarà Emmanuel (que significa Déu amb nosaltres). Diu així: «Per tant, el Senyor mateix vos donarà senyal: La Verge concebrà i donarà a llum un fill i li posarà per nom Emmanuel».

“El profeta Isaïes”,
de Miguel Ángel.

1 Comprensió.

- Quan diu sant Pau que ens va triar Déu?
- A partir del pecat d'Adam, què necessita el món?
- Què va voler fer Déu després del pecat d'Adam i Eva?
- Qui és el profeta que més escriu sobre la promesa de salvació?
- Déu revela que el Messies s'anomenarà....

2 Localització.

Escriu la resposta correcta al teu quadern:

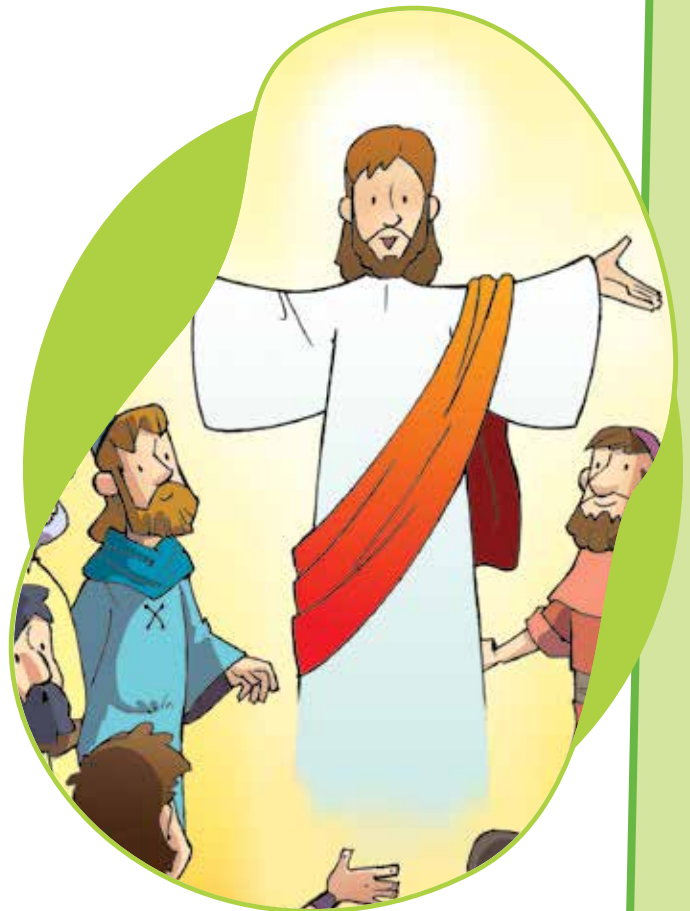
- Els textos de la Bíblia d'Isaïes pertanyen al:

Antic Testament	Nou Testament
------------------------	----------------------

- El text de sant Pau pertany al:

Antic Testament	Nou Testament
------------------------	----------------------

Consulta Mt 1,22-23 i esbrina el significat del nom de Jesús.

3 Missatge.

Completa:

- Després del pecat d'Adam Déu vol salvar ..... malgrat dels nostres .....
- Ell portarà la ..... a les nacions.

Exercici d'interiorització

EM QUEDE AMB

Completa:

- Les persones cometem errors i ens oblidem de Déu.
- Malgrat tot, Déu ens vol i ens ajuda sempre.
- .....
- .....

EL POBLE DE DÉU ANHELA LA SALVACIÓ

Déu Pare no ens abandona perquè som els sers més volguts de la creació i des del principi ens promet un salvador. Va triar Abraham i li va prometre la seua benedicció. Per mitjà de Moisès establí una Aliança i ens dóna els Manaments. Va triar David i li va prometre que el seu tron seria per sempre i de la seua família naixeria el Messies. I els profetes van mantindre l'esperança del poble durant molts segles. Joan Baptista va ser l'últim que l'anuncia i fou testimoni de la seua presència. El poble d'Israel va viure amb tota intensitat esta esperança.

L'ESGLÉSIA I L'ACTITUD D'ESPERANZA

L'Església fa seu este anhel de salvació i ho celebra dedicant un temps per a viure esta actitud en l'espera del Messies Salvador. És el temps que anomenem Advent.

Maria és la persona que sintetitza l'esperança del poble jueu i és el model de la nostra esperança en Crist:

«Als sis mesos va enviar Déu a l'àngel Gabriel a una ciutat de Galilea, anomenada Natzaret, a una jove verge, promesa d'un home descendent de David, anomenat Josep. La verge s'anomenava Maria. L'àngel li va dir: "No tingues por, Maria, perquè has trobat gràcia davant de Déu. Concebràs i donaràs a llum un fill, a qui posaràs per nom JESÚS"» (Lc 1,26-27.30-31).

1 Déu no ens abandona perquè...

Escriu la resposta correcta al teu quadern:

- Som els sers més volguts de la creació.
- Des del principi ens promet un salvador.

2 Maria va resar un càntic que recordava a Abraham.

Busca i copia al teu quadern: Lluc 1,54-56.

3 Fixa't en l'obra d'art:

- D'on ve la llum?
- A qui il·lumina?
- Qui és el personatge que li parla?
- Què representa el colom que està sobre Maria?

4 Treball cooperatiu

Realitza les lectures anteriors amb la tècnica de lectura cooperativa.

“L'Anunciació”,
de Bartolomé Esteban Murillo.

HISTÒRIES D'ESPERANÇA

HUI TINC UN SOMNI

“Hui tinc un somni” és el títol del discurs més famós de Martin Luther King:

«Fa cent anys, Abraham Lincoln va firmar un decret que significava un gran raig de llum i d'esperança per a milions d'esclaus negres. Este document era la promesa que a tots els hòmens els serien garantits els drets a la vida, a la llibertat i a la busca de la felicitat. Fins hui, Estats Units ha incomplert esta sagrada obligació.

Hui els dic a vostés, amics meus, que a pesar de les dificultades del moment, jo encara tinc un somni.

Somie que un dia els fills dels antics esclaus i els fills dels antics amos d'esclaus es puguen assentar junts a la taula de la germanor.

Somie que un dia els xiquets i les xiquetes negres puguen unir les seues mans amb les dels xiquets i les xiquetes blanques i caminar units, com a germans i germanes.

Esta és la nostra esperança. Esta és la nostra fe».

1 Observeu per parelles la fotografia dels miners.

Escriu al teu quadern tres preguntes que t'agradaria fer al teu professor o professora sobre el rescat dels miners i el seu desig de ser salvats.

2 Llegiu les preguntes fetes pels companys i entre tots intenteu respondre a elles.

3 Llig atentament la narració de "Hui tinc un somni" i respon:

- Qui somia que es puguem assentar junts a la taula de germanor?
- Què va significar el decret d'Abraham Lincoln?
- Qui somia que un dia puguem caminar units, com a germans i germanes?
- Amb quines virtuts o valors ajudaran a realitzar el somni?

Els 33 miners xilens que van quedar soterrats durant 70 dies a quasi 700 metres baix terra van viure amb l'esperança de ser rescatats. Sempre recordaran les 22 hores en què un a un van anar eixint de la terra mentre el món seguia en suspens el miraculós rescat.

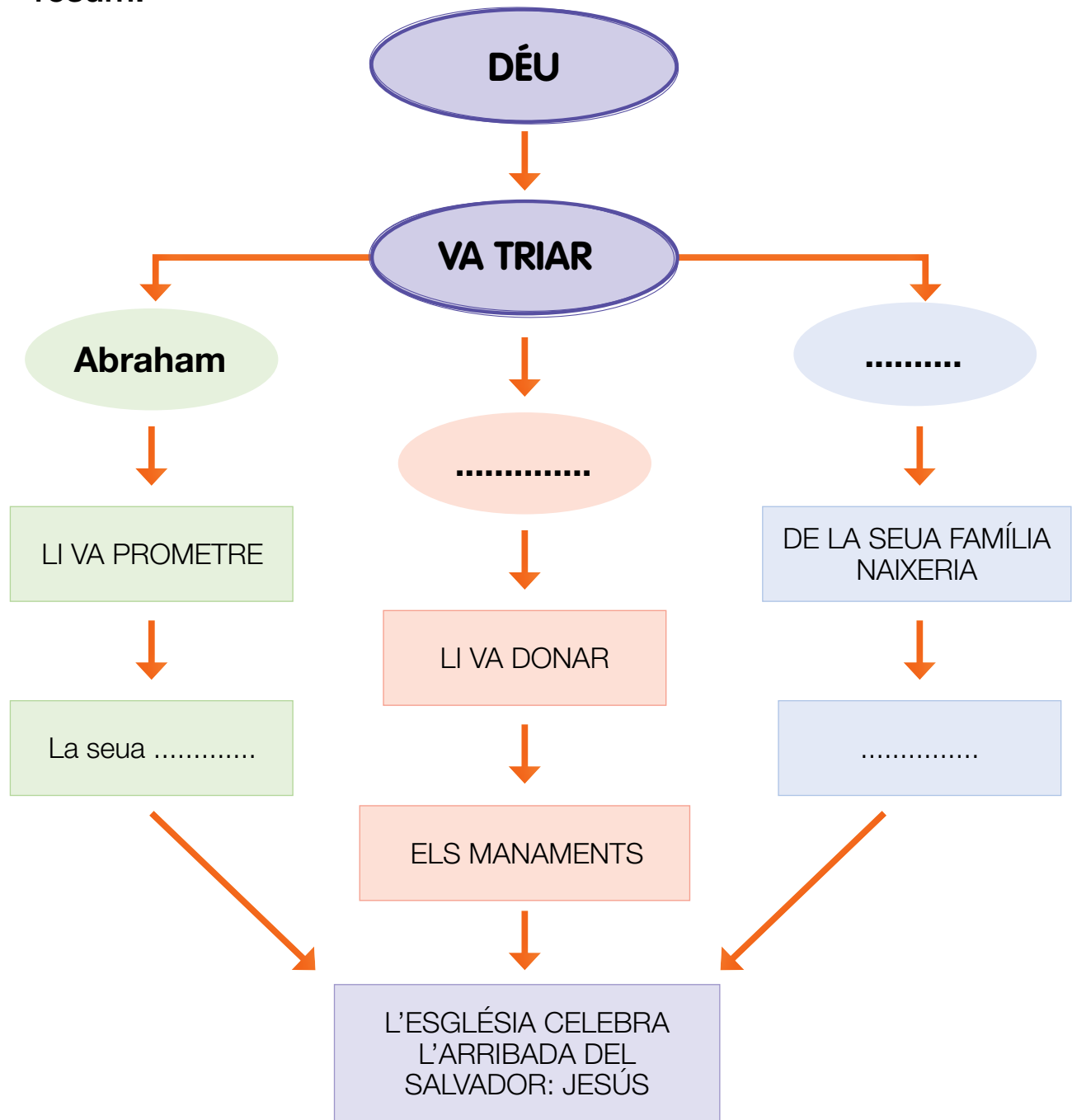
També el cristià espera vigilant la vinguda del seu Señor

BONES NOTÍCIES

Imagineu que sou uns famosos periodistes i voleu donar una gran notícia per al vostre municipi o barri on viviu. Quina notícia vos agradaria donar? Elaboreu-la per equips i compartiu-la amb els vostres companys.

Recordeu les parts de la notícia: Què? Quan? On? A qui?

1 Copia i completa este esquema al teu quadern ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases Al teu quadern i ajudant-te de l'esquema.

Déu va triar ..... i li va prometre la seua benedicció. Va triar ..... i li va donar els Manaments. Va triar David i li va dir que ..... naixeria el Messies. L'Església celebra l'arribada del .....

3 Cançó: LA VENIDA DE JESÚS

4 Escoltem.

Escolta atentament la cançó, aprén-la i canta-la amb els teus companys.

Aprén

- Déu va triar Abraham i li va prometre la seua benedicció.
- Va triar Moisès i li va donar els Manaments.
- Va triar David i li va dir que de la seua família naixeria el Messies.
- L'Església celebra que Déu va enviar el Salvador: Jesús.

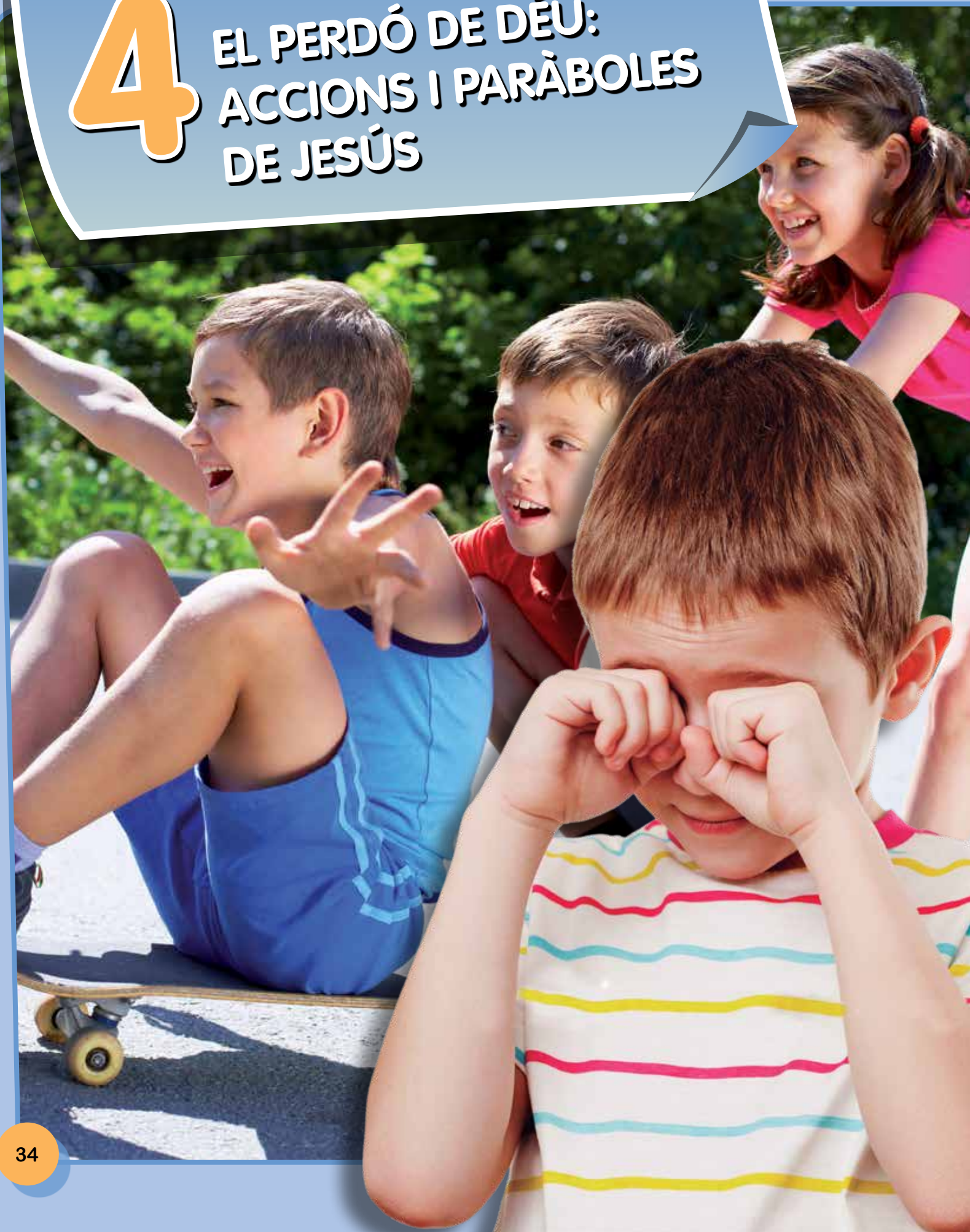
Caps numerats

Autoavaluació

Escriu al teu quadern.

- Dos coses que m'han agradat d'esta unitat.
- Com ha sigut la meua actitud amb la professora o professor?
- Com ha sigut la meua actitud amb els meus companys?
- He treballat prou?

4 EL PERDÓ DE DÉU: ACCIONS I PARÀBOLES DE JESÚS

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

PENSE

Pense que hi ha un xiquet trist.

EM PREGUNTE

Per què està trist eixe xiquet?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Escriu al teu quadern tres emocions que sents quan busques els teus amics per anar a jugar.
- Escriu al teu quadern tres emocions que sents quan els preguntes als teus amics si pots jugar amb ells i et diuen que no.
- Escriu què has de millorar en la teua relació amb els amics i les amigues.

HO SAPS?

- Què són les paràboles?

“El sermó de la muntanya”, de Carl Heinrich.

PARÀBOLA DEL FILL PRÒDIG

«Un home tenia dos fills. El menor va dir a son pare:

—Pare, dóna'm la part de l'herència que em correspon, que vull anar-me'n a viure la meua vida.

I el pare els va repartir l'herència. Als pocs dies el fill menor va reunir tot el que era seu, se'n va anar a un país llunyà i allí va malgastar tota la seua fortuna portant una mala vida, només pensava a divertir-se.

Quan s'ho havia gastat tot, va sobrevindre una gran fam en aquella comarca i va començar a patir necessitat. Se'n va anar a treballar a casa d'un home del país, que el va enviar a les seues terres a cuidar porcs. Gustosament haguera omplit el seu estómac amb les garrofes que menjaven els porcs però ningú li les donava.

Llavors, reflexionant, va dir:

—Ho he fet tot mal. Quants treballadors de mon pare tenen pa de sobra, mentres que jo ací estic morint-me de fam! Em posaré en camí, tornaré a casa de mon pare, li demanaré perdó i li diré: Pare, encara que ja no em tractes com el teu fill, perdona'm, per favor, tracta'm com a un dels teus treballadors.

Es va posar en camí i va anar a casa de son pare.

Quan encara estava lluny, son pare el va veure i es va commoure. Va anar corrent, es va tirar al coll del seu fill i el va cobrir de besos.

El fill va començar a dir:

—Pare, m'he portat molt malament. Ja no meresc anomenar-me fill teu.

Però el pare va dir als seus criats:

Porteu de seguida la millor roba i poseu-li-la; poseu-li també un anell a la mà i sandàlies als peus. Preneu el vedell més gran, mateu-lo i celebrem una festa, perquè este fill meu se n'havia anat i ha tornat, s'havia perdut i ha sigut trobat.

I es posaren tots a festejar-ho»
(Lc 15,11-32).

“El fill pròdig”, de
Bartolomé Esteban Murillo.

1 Comprensió.

Respon a les següents preguntes al teu quadern:

- Quants fills tenia l'home?
- Què li va demanar el més xicotet?
- Què va fer el fill xicotet amb els seus diners?
- Per què decidix el fill tornar a casa de son pare?
- Com rep el pare al seu fill quan torna a casa?
- Creus que el fill mereixia esta reacció per part de son pare?

2 Localització.

Escriu a quina part de la Bíblia se troba la paràbola del fill pròdig.

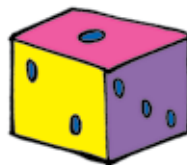
**Antic
Testament**

**Nou
Testament**

3 Missatge.

Resol este jeroglífic al teu quadern i descobriràs quin nom rep l'actitud del pare davant de l'arribada del seu fill.

EM QUEDE AMB

- El fill va començar a dir: «Pare, m'he portat molt malament. Ja no mereisc anomenar-me fill teu».
- Però el pare va dir als seus criats: «Preneu el vedell més gran, mateu-lo i celebrem una festa, perquè este fill meu se n'havia anat i ha tornat, s'havia perdut i ha sigut trobat».

PARÀBOLA DEL FARISEU I EL PUBLICÀ

En aquell temps, va dir Jesús esta paràbola per alguns que es tenien per justos i despreciaven als altres:

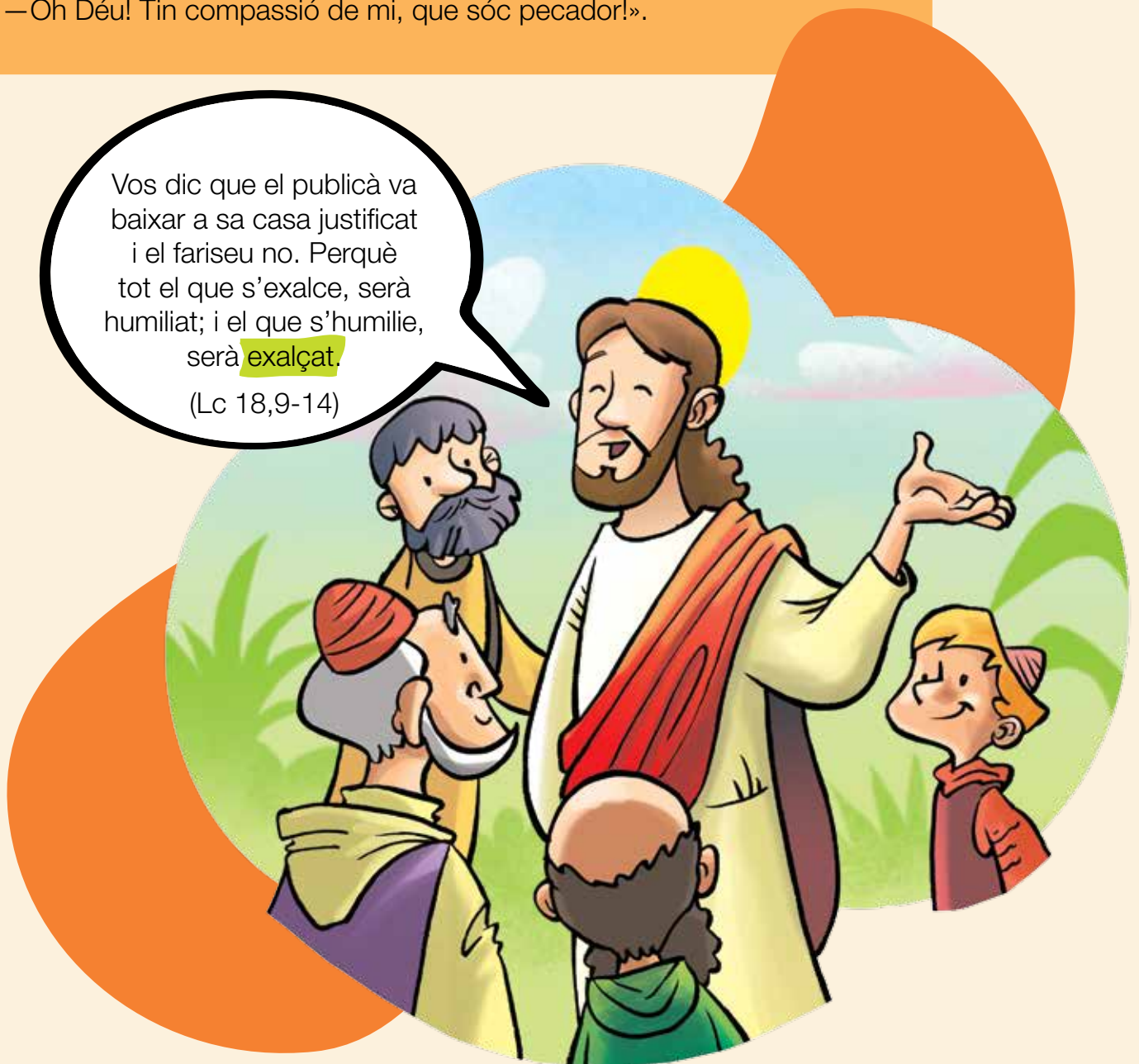
«Dos hòmens van pujar al temple a orar; un fariseu i un altre publicà. El fariseu, de peu, orava al seu interior d'esta manera:

—Oh Déu! Et done gràcies perquè no sóc com els altres hòmens, lladres, injustos, adúlter, ni tampoc com este publicà. Dejune dos vegades per setmana i done el delme de tots els meus guanys.

En canvi, el publicà, mantenint-se a distància, no s'atrevia ni a alçar els ulls al cel, sinó que es colpejava el pit, dient:

—Oh Déu! Tin compassió de mi, que sóc pecador!».

Vos dic que el publicà va baixar a sa casa justificat i el fariseu no. Perquè tot el que s'exalce, serà humiliat; i el que s'humilie, serà exalçat.
(Lc 18,9-14)

1 Copia les paraules de Jesús de la lectura anterior.

2 Escriu estes oracions al teu quadern, posant al costat V si són vertaderes i F si són falses.

- a. Jesús parlava a la gent per mitjà de paràboles.
- b. Dos fariseus van pujar al temple a orar.
- c. El fariseu es creia el millor home del món.
- d. El publicà no s'atrevia ni a mirar al cel.

3 Ordena les rajoles perquè pugui llegir-se la frase:

serà exalçat.	i el que s'humilie	s'exalce	serà humiliat	Tot el que
---------------	--------------------	----------	---------------	------------

4 Busca en la sopa de lletres el que Jesús ensenyava amb les paràboles:

**PERDÓ - PENEDIMENT - PECAT
HUMILITAT - EXALÇAMENT**

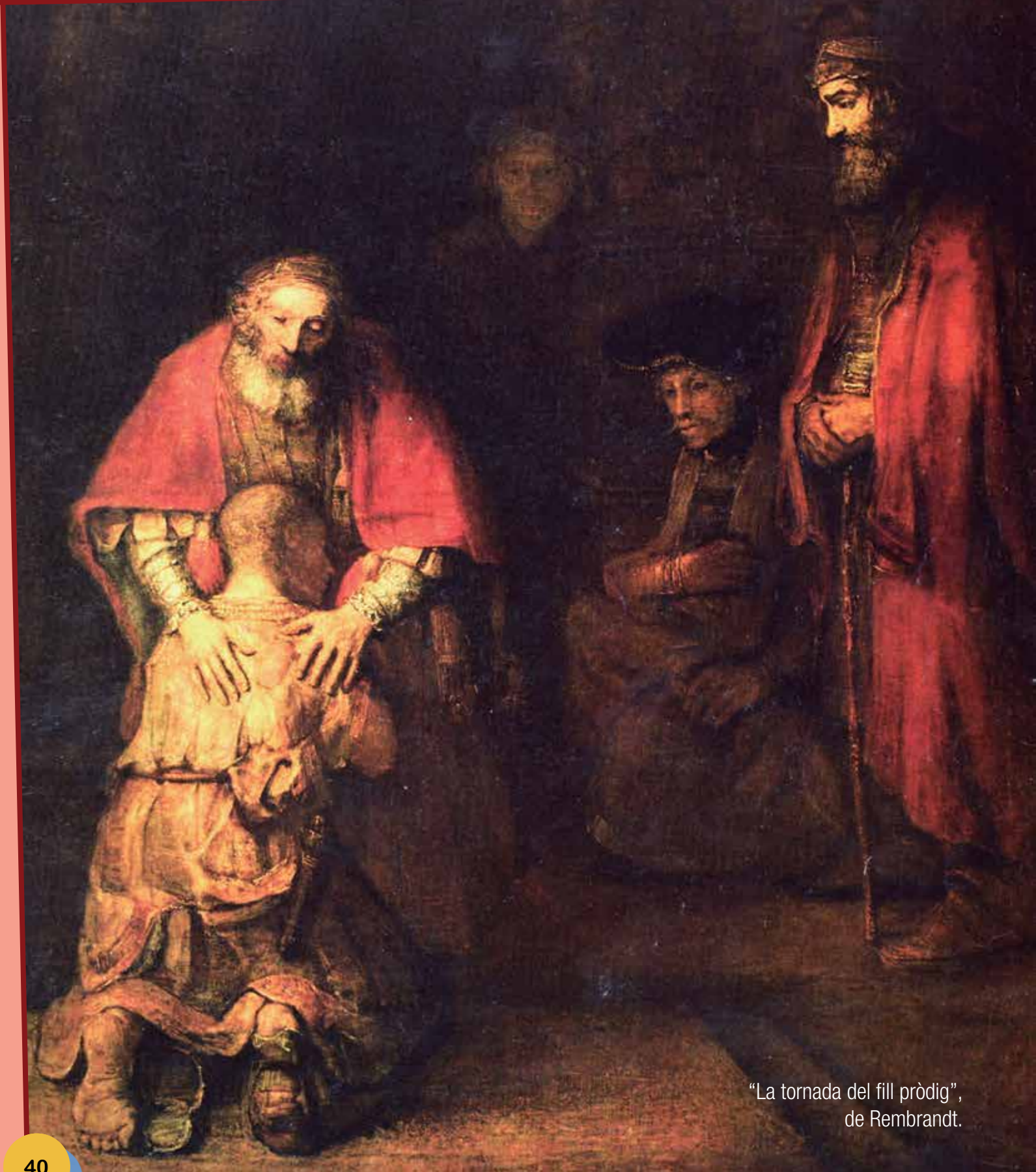
S	V	T	J	P	E	M	Q	P	U	Z	D	C	S	Ç
S	M	P	E	R	D	O	B	E	V	V	G	I	R	R
N	Z	M	G	K	A	T	A	T	I	L	I	M	U	H
O	T	N	E	I	T	N	E	M	I	D	E	N	E	P
U	M	S	S	O	N	Y	Y	E	R	B	N	R	U	V
C	K	C	R	R	X	L	U	I	D	Z	O	S	O	B
N	P	H	H	W	O	L	O	B	A	J	S	J	J	P
O	W	Y	Y	P	E	C	A	T	O	C	X	C	Q	R
E	X	A	L	Ç	A	M	E	N	T	N	T	O	F	Q

5 Treball cooperatiu

Comenteu la paràbola del fill pròdig.

Tècnica cooperativa: "Parada de tres minuts"

“La tornada del fill pròdig”,
de Rembrandt.

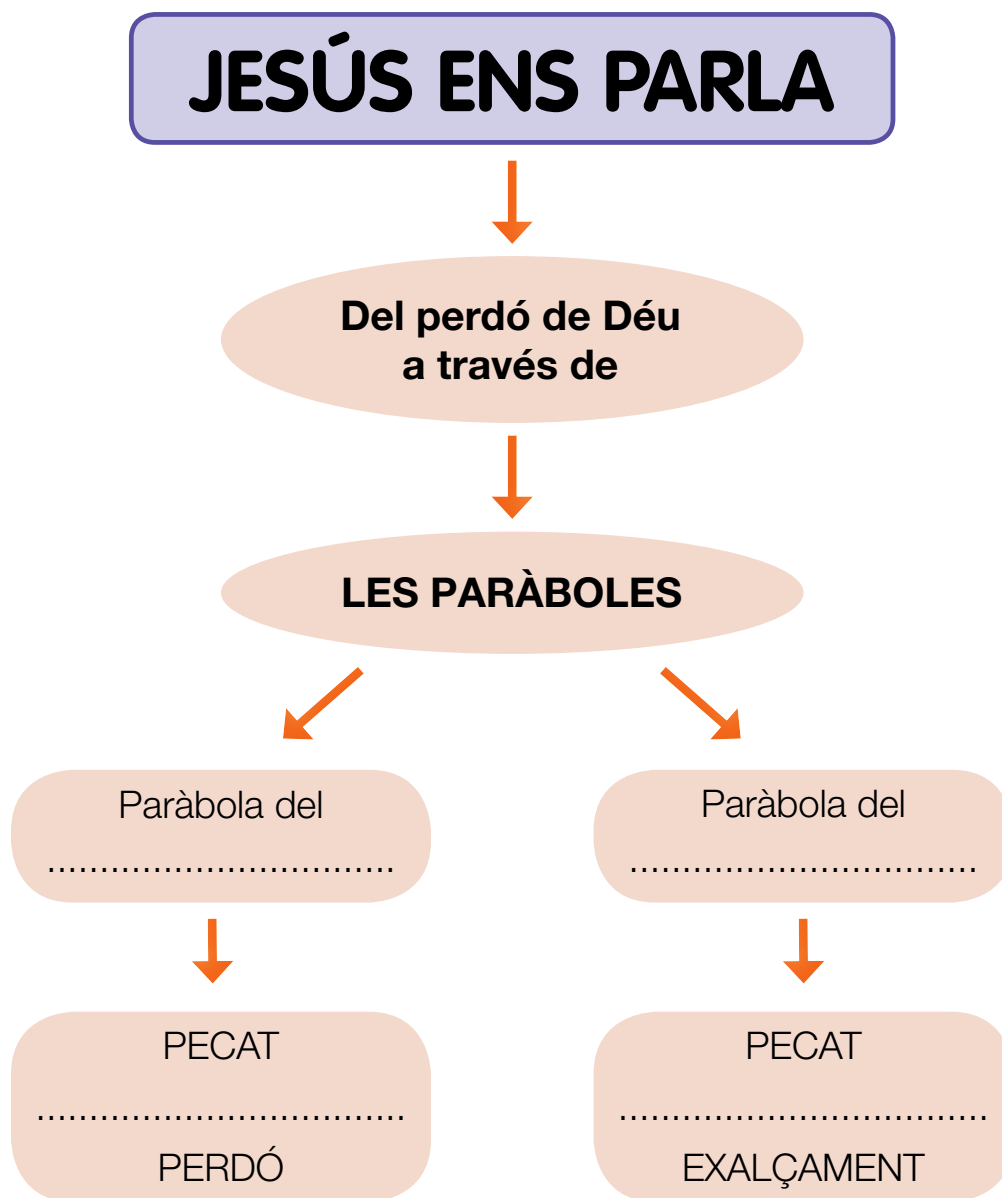

Observa la imatge de la pàgina anterior i respon a estes preguntes al teu quadern:

- Quants personatges hi ha en el quadre?
- Quin fons té el quadre?
- Qui creus que és la persona que està agenollada?
- Què li estarà dient el fill al pare?
- I el pare, què fa?
- Quin personatge creus que és el més important en este quadre? Explica per què.
- Qui creus que serà el senyor que hi ha a la dreta?

- 1** Copia i completa este esquema al teu quadern ajudant-te del resum.

- 2** Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern i ajudant-te de l'esquema.

Jesús ens parla del ..... a través de les ..... En la paràbola del ..... ens parla del pecat, del penediment i del ..... En la paràbola del fariseu i el publicà, Jesús ens parla del pecat, la humilitat i l' .....

- 3** Cantem: DIOS PADRE ES AMOR

4 Escoltem

Després d'escoltar la cançó dos o tres vegades, respon:

- Què ens va voler ensenyar Jesús?
- A què dos manaments reduïx Jesús tots els altres?
- Com ames al proïsme?
- Segons Jesús, com seràs feliç?

Aprèn

- Jesús mostrava el perdó de Déu a través de les seues paràboles.
- Jesús ens diu que per a rebre el perdó de Déu cal penedir-se i demanar perdó.
- Jesús ens diu que per a rebre el perdó de Déu també cal ser humils.

Caps numerats

Autoavaluació

- Què és el que més t'ha agradat d'esta unitat?
- Has posat interès i il·lusió en el teu treball?
- En què has fallat? Exemple: en el comportament amb els companys...

5

JESÚS PREFERIX
LES PERSONES
MÉS DÈBILS I
NECESSITADES

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

EM PREGUNTE

- Per què eixa persona està malalta?
- Tinc algun amic que estiga malalt?
- Quan estic malalt, amb qui preferisc estar?
- Faig alguna cosa per ajudar els malalts que tinc al meu voltant?

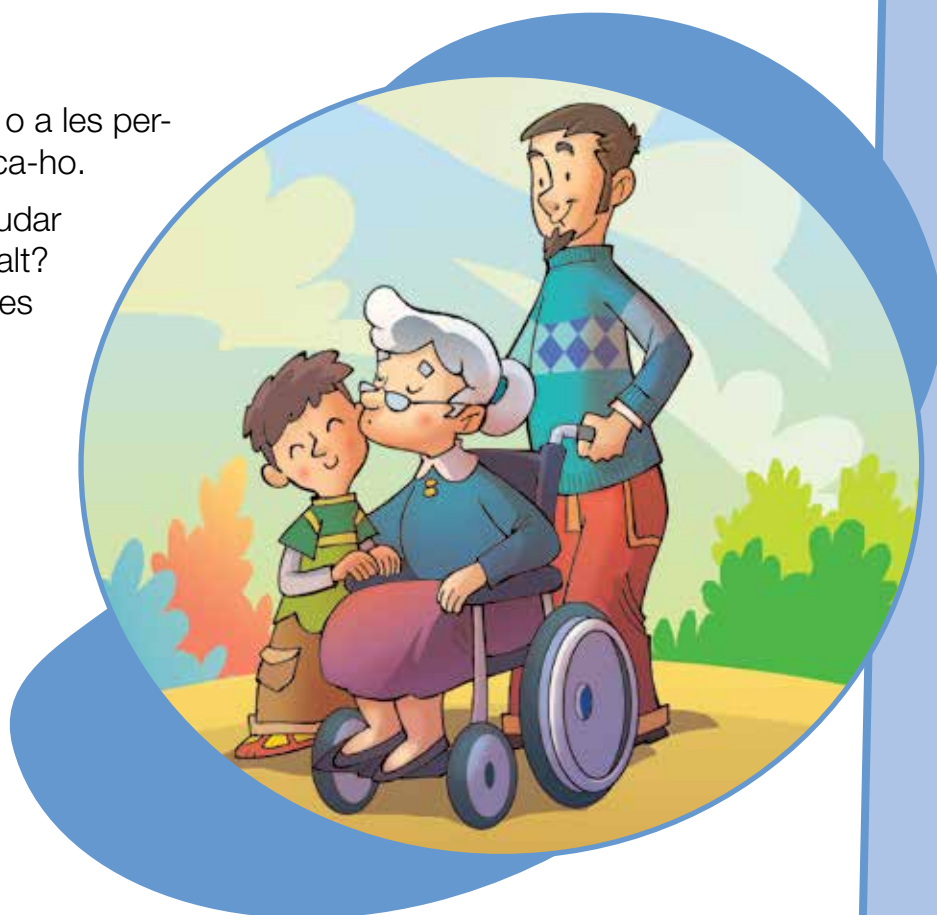

PENSE

- Pensa el que et suggerix eixa imatge.
- Pensa en eixes persones malaltes.
- Pensa en les teues sensacions quan has estat malalt.

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Què sents quan veus els xiquets o a les persones que estan malaltes? Explica-ho.
- Què tres coses podem fer per ajudar un amic o a un iaio que està malalt? Penseu-les en grup i compartiu-les amb els altres.
- Si tu tingueres una malaltia, com t'agradaria que els teus amics t'ajudaren? Penseu-lo en grups i comenteu-lo amb els vostres companys.

HO SAPS?

- Quines persones són les més importants per a Jesús?

JESÚS PREFERIX ELS POBRES

PARÀBOLA DE L'HOME RIC I LLÀTZER, EL CAPTAIRE

“Llàtzer i el ric Epuló”,
del Còdex Aureus Epternacensis.

En aquells dies, va dir Jesús esta paràbola: «Era un home ric que vestia de púrpura i lli, i celebrava tots els dies esplèndides festes. I un pobre, anomenat Llàtzer, que, tirat a la vora del seu portal, cobert de nafres, desitjava fartar-se del que queia de la taula del ric... però fins i tot els gossos venien i li llepaven les nafres. Va succeir, per tant, que va morir el pobre i va ser portat pels àngels al si d'Abraham.

Va morir també el ric i va ser sepultat. Estant en l'Hades entre turments, va alçar els ulls i va veure a la llunyania a Abraham, i a Llàtzer al seu costat. I, cridant, va dir: “Pare Abraham, tin compassió de mi i envia Llàtzer que mulle en aigua la punta del seu dit i refresque la meua llengua, perquè estic turmentat en esta flama”.

Però Abraham li va dir: “Fill, recorda que vas rebre els teus béns durant la teua vida i Llàtzer, pel contrari, els seus mals; ara, per tant, ell és ací consolat i tu turmentat. I a més, entre nosaltres i vosaltres s'interposa un gran abisme, de manera que els que vulguen passar d'ací cap a vosaltres, no puguen; ni d'allí puguen passar on nosaltres”. Va replicar: “Amb tot, et pregue, pare, que l'envies a la casa de mon pare, perquè tinc cinc germans, perquè els done testimoni, i no vinguen també ells a este lloc de turment”. Li va dir Abraham: “Tenen Moisès i els profetes; que els escolten”. Ell va dir: “No, pare Abraham; però si algun d'entre els morts va on ells, es convertiran”. Li va contestar: “Si no escolten Moisès i els profetes, tampoc es convenceran, encara que un mort ressuscite”».

(Cf Lc 16,19-31)

1 Comprensió.

Respon a les preguntes següents:

- Per a què va voler contar Jesús esta història?
- Com es titula la història que va contar Jesús?
- Què menjava Llätzer?
- Qui s'acostaven a Llätzer?
- Què va succeir quan va morir l'home ric?
- Què va succeir quan va morir Llätzer?

2 Localització.

• El text de l'Evangeli és de:

Mateu

Lluc

• On es localitza esta història?

**Antic
Testament**

**Nou
Testament**

3 Missatge.

En el relat de la paràbola de l'home ric i el captaire Llätzer es diferencien quatre moments. Localitza'ls:

1. Presentació i descripció dels personatges.
2. Experiència de mort i canvi de vida.
3. Sol·licitud d'ajuda.
4. Resposta d'Abraham.

Descobrix el missatge que Jesús ens vol transmetre en esta paràbola resolent esta fuga de vocals:

J _ S _ S   P R _ F _ R _ X   L _ S   P _ R S _ N _ S   M _ S   N _ C _ S S _ T _ D _ S ,
 _ L S   P _ B R _ S   _ _ _ L S   M _ L _ L T S

EM QUEDE AMB

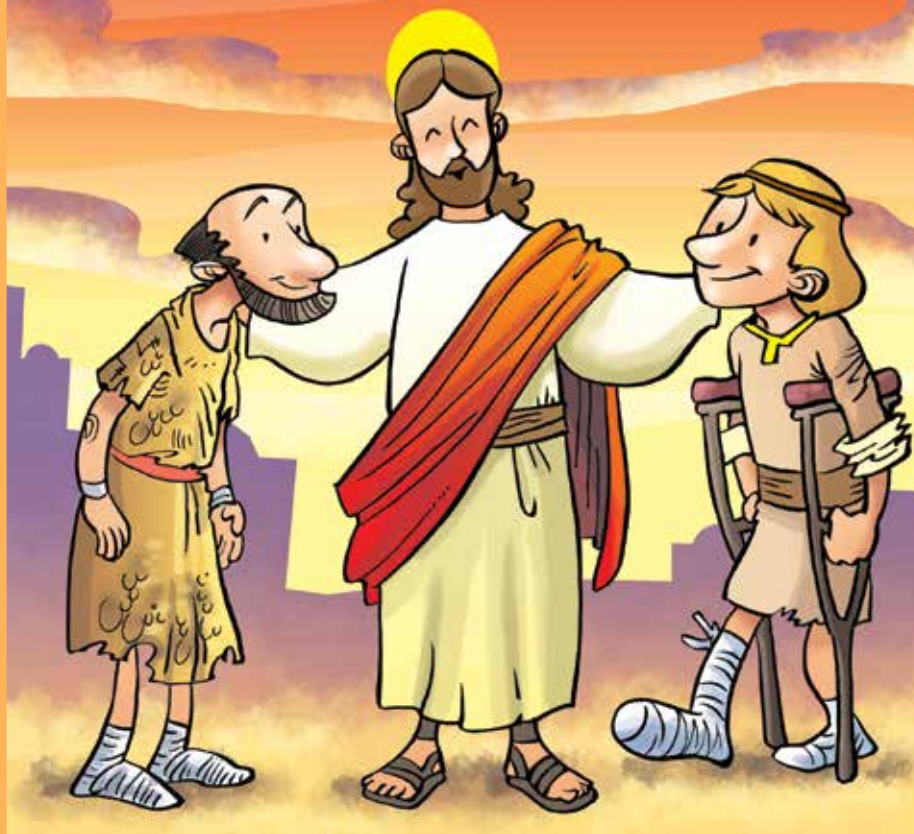
- Jesús ens mostra la seua preferència pels pobres.
- Jesús vol ser amic dels més necessitats i els malalts.
- Jesús ens ensenya a triar les persones que més ens necessiten.

JESÚS CURA UN LEPRÓS

Es va acostar a Jesús un leprós, es va posar de genolls i li va dir «Si vols, pots netejar-me». Ell, compadit, va estendre la mà i li va dir: «Vull, queda net». A l'instant va quedar net de la seua lepra (Mc 1,40-42).

En l'època de Jesús, una de les pitjors malalties que es podien tindre era la lepra. No sols pels dolors que produïa i pel deteriorament que causava al cos de les persones, sinó pel tremend estigma social que suposava. Ningú volia acostar-se a un leprós, eren **marginats**, els desterraven dels pobles i vagaven a la seua sort vivint d'almoines. Però Jesús es compadïa d'ells i els curava.

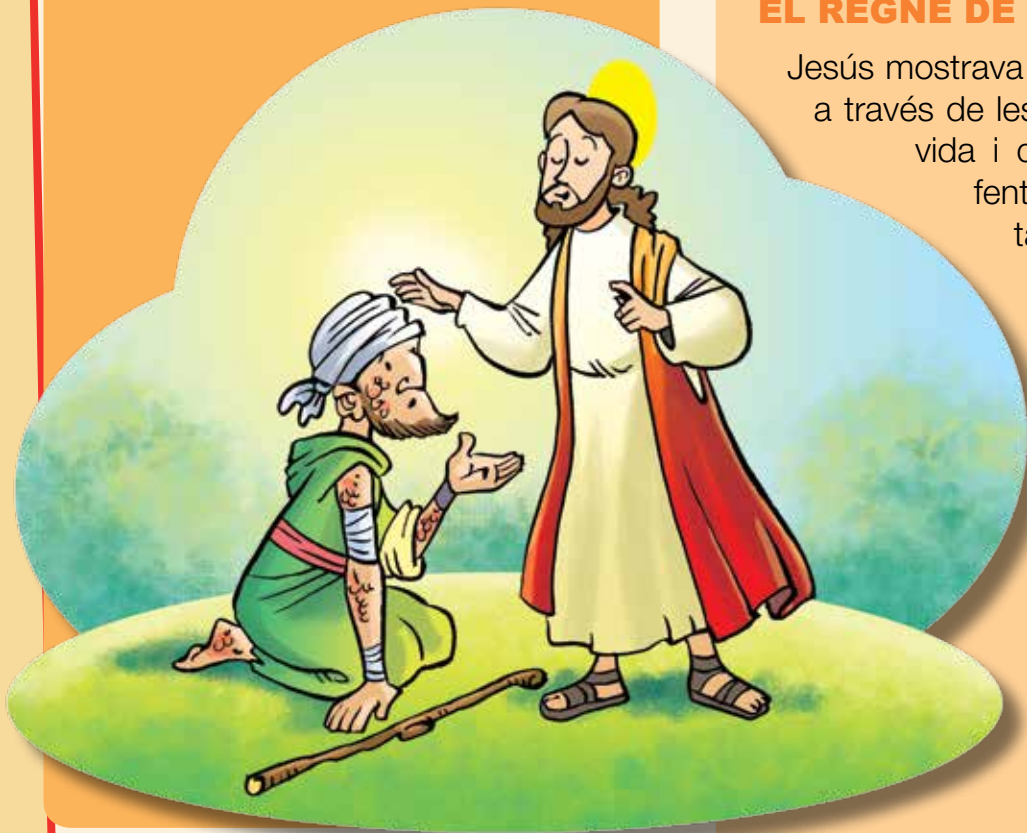

EL REGNE DE DÉU

Jesús mostrava l'arribada del Regne de Déu a través de les seues paraules, de la seua vida i dels seus miracles. Va viure fent el bé i ajudant als necessitats sense importar-li el que els altres pogueren pensar d'ell.

De vegades l'acusaven d'ajuntar-se amb leprosos, amb delinqüents... a ell no li importava, sempre estava del costat dels pobres, dels dèbils i els necessitats.

Els signes admirables, els miracles que fa Jesús, ens demostren que el Pare l'ha enviat i ens inviten a creure en ell.

1 Busca en esta sopa de lletres als amics de Jesús:

**POBRES, DÈBILS, LEPROSOS,
DELINQUENTS, NECESSITATS**

D	E	L	I	N	Q	Ü	E	N	T	S	M	W	V	F
B	T	K	Y	C	B	C	B	N	Q	A	P	Q	Q	E
G	H	Z	K	S	E	R	B	O	P	H	Z	J	K	I
K	S	T	A	T	I	S	S	E	C	E	N	I	Y	A
Q	S	O	S	O	R	P	E	L	N	J	P	Ü	Q	J
S	Q	Q	M	Z	U	D	E	B	I	L	S	S	A	B
O	J	G	H	D	D	A	X	M	P	V	Z	V	D	I
B	Q	I	B	O	V	Ü	D	F	Q	V	P	X	B	J
X	Z	S	N	G	F	S	U	K	B	Q	T	W	X	H

2 Ordena estes rajoles i descobriràs les preferències de Jesús.

PERSONES

PREFERIX

LES

NECESSITADES

MÉS

JESÚS

3 Completa esta frase al teu quadern col·locant la lletra anterior de l'abecedari i descobriràs quina és la iniciativa de Jesús.

**MB JOJDJBUJWB EF KFTVT QFMT NFT EFCJMT J
OFDFTTJUBUT**

4 Llig en la Bíblia Mt 9,27-34 i després fes un resum.

Relats vocacionals

GENT MAGNÍFICA

Faustino Pérez Manglano

Faustino Pérez Manglano va ser alumne del col·legi nostra Senyora del Pilar des dels sis anys fins a la seua mort, ocorreguda quan estava en l'últim curs de batxillerat. No es queixava mai. S'alçava, unflat i sense cabell com estava per la quimioteràpia, per anar al col·legi. Tenia una força de voluntat tremenda i a més treia unes boníssimes qualificacions.

Era un xic simpàtic, alegre, li agradava molt l'esport i disfrutava fent càmping.

Va morir als 16 anys, el 3 de març de 1963.

Este xic senzill, amb el seu cos menut i ple d'il·lusió, va donar exemple del seu amor a Jesús i el seu afecte a la Verge Maria.

En 1960 va decidir dir sí a Déu promentent fer-se religiós marianista per ajudar a tots a ser bons i aconseguir més religiosos i sacerdots per a l'Església. Deia: «Seré un pescador d'ànimes. Ho he pensat molt i m'agradaria anar, com a religiós marianista, a Sud-amèrica».

Tanta fama ha tingut l'exemple de la seua vida que la seua biografia, *Tal vegada em parle Déu*, ha sigut traduïda a més de huit idiomes.

El papa Benet XVI va reconèixer el 14 de gener del 2011 les “virtuts heroiques” de Faustino Pérez Manglano.

- 1 Explica amb les teues paraules què vol dir «relat vocacional». Pots demanar ajuda al teu professor.

2 Descriu com era Faustino.

La xarxa

Família marianista

La Família marianista, fundada pel beat Guillermo Josep Chaminade i la venerable Adela de Batz de Trenquelléon, en el s. XIX, agrupa religiosos, religioses i laics catòlics que volen viure com a missioners de Maria enmig del nostre món.

http://es.wikipedia.org/wiki/Familia_Marianista

3 Escriu cinc coses que feia bé Faustino.

4 T'agradaria seguir l'exemple de Faustino? Raona la teua resposta.

5 Fes un dibuix sobre com t'imagines la vida de Faustino, sent marianista.

6 Cançó: CAMINEMOS CON JESÚS

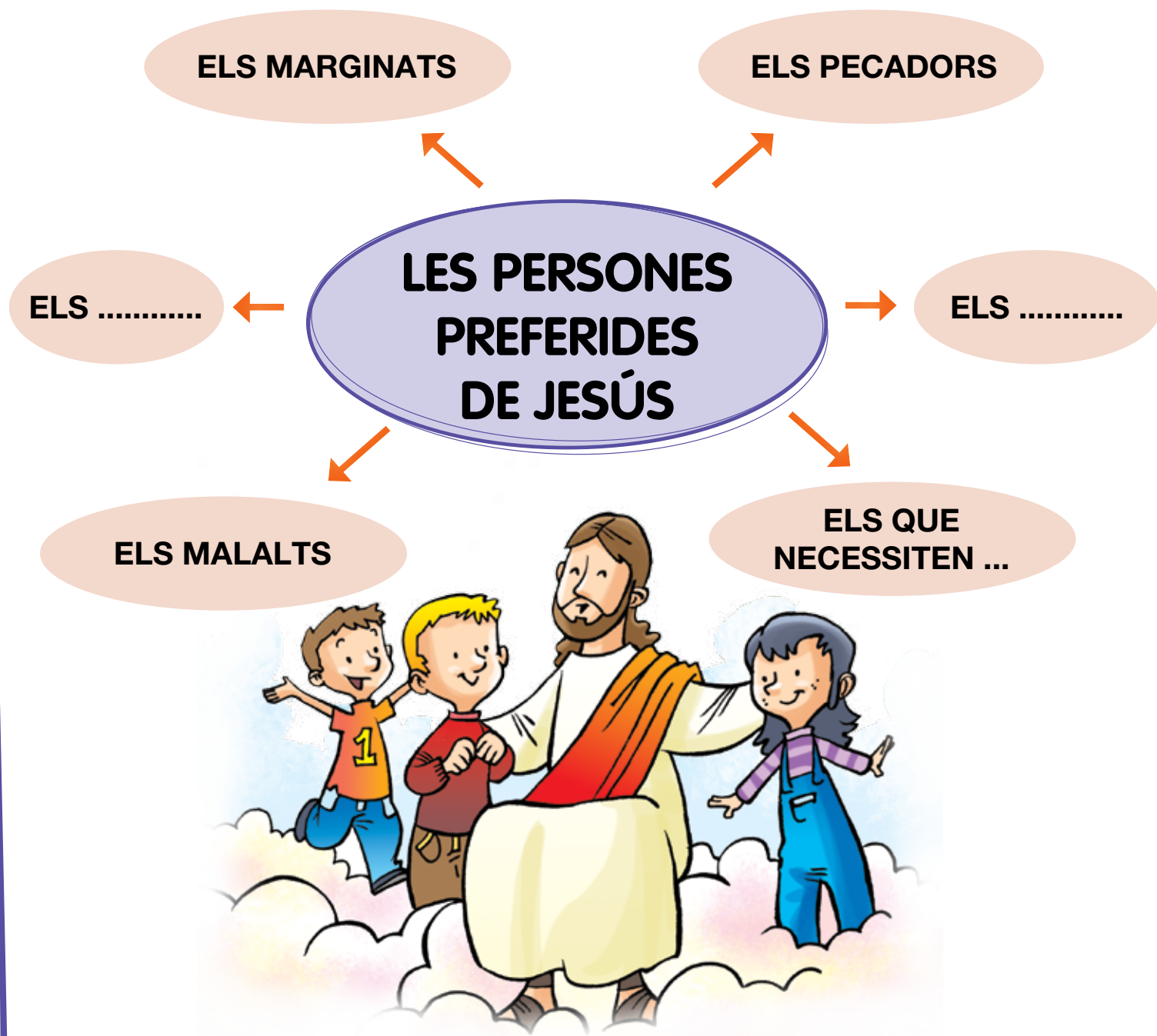
7 Comentem

- Qui és el nostre amic de veritat?
- Cap a on ens conduïx el camí de Jesús?

8 Escolta dos o tres vegades la cançó i intenta aprendre-te-la per cantar-la tots junts.

9 Fes un dibuix al teu quadern amb la frase que més t'ha agradat de la cançó. No oblidés posar la frase amb lletres molt boniques.

1 Còpia i completa este esquema al teu quadern ajudant-te del resum.

2 Resumix allò que s'ha après completant les frases al teu quadern i ajudant-te de l'esquema.

Les persones preferides de Jesús eren els ....., els dèbils, els ....., els que necessiten la seua ajuda, els ....., els pobres.

3 Poesia: AMICS DE JESÚS

A tots els seus amics
 Jesús els va triar,
 i sempre els va donar prova
 d'afecte i amor.
 Al costat de Jesús van viure,
 al costat de Jesús van gaudir,
 al costat de Jesús van patir,
 i a Jesús van anunciar.
 Jo vull ser el teu amic,
 vull provar el teu amor,
 conèixer els teus secrets
 com ells, Senyor.

4 Escoltem

Escolta atentament la poesia.

Tècnica cooperativa.
 Pensant en parelles

5 Reflexiona.

Fas amb els teus amics el mateix que Jesús?

Inventeu en grup un conte on es veja com Jesús preferix les persones més dèbils. Recordeu les parts del conte: plantejament, nus i desenllaç. Decoreu-lo amb un bonic dibuix.

Aprén

- Jesús ens va ensenyar a amar els malalts, els dèbils, els necessitats, els que no són els nostres amics.
- Jesús ens va ensenyar a estar pendents de les persones que més ens necessiten.

Caps numerats

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- Com ha sigut la meua actitud en la classe durant esta unitat:

atenta - participativa - respectuosa - obedient...

- Al quadern, he treballat amb ordre i neteja?
- He après: **Poc - prou - molt**
- T'ha agradat esta unitat? Valora d'1 a 10.

6

JESÚS COMPLIX
LA VOLUNTAT
DEL PARE

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

PENSE

Pense en les vegades que faig el que em manen els meus pares, sense que m'abellisca.

Pense en les vegades que faig coses que sé que no he de fer.

Pense en les vegades que no faig el que em diuen els majors.

EM PREGUNTE

Per què em costa fer el meu treball?

Per què faig enfadar la meua família, quan no obeisc?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- D'esta llista de sentiments, copia al teu quadern en color roig els sentiments positius i en negre els sentiments negatius:

Fúria

Alegria

Confiança

Por

Sorpresa

Remordiment

- Tria un sentiment negatiu que tu tingues i escriu un text en què et compromets a intentar transformar-lo en un sentiment positiu. Explica com canviaria la teua vida si ho aconseguies.

HO SAPS?

- Per a què mor Jesús a la Creu?
- Per què mor Jesús a la Creu?
- A quin moment de l'any celebrem la mort i resurrecció de Jesús?

JESÚS ORARÀ A L'HORT DE LES OLIVERES

"Crist a la Muntanya de les Oliveres", de El Greco.

Jesús va acabar de sopar amb els seus amics i, a l'eixir del lloc del sopar, es va posar en camí cap a l'hort de les Oliveres. Aquell hort era un lloc on Jesús acudia moltes nits per estar tranquil i poder resar.

Quan van arribar a l'hort, Jesús va entrar amb els seus amics més íntims: Pere, Joan i Jaume. Els va confessar que se sentia trist i angoixat, i els va demanar que es posaren a resar allí amb ell. Jesús es va separar d'ells uns metres, es va agenollar i es va posar a resar. Deia:

«Pare, que no tinga que patir tant. Jo no vull morir, però si tu vols que muira pels hòmens, no m'importa fer-ho. Que no es faça el que jo vull, sinó el que tu vols».

Jesús va estar resant així un estona molt llarga. Després, es va alçar i es va acostar als seus deixebles. Quan va arribar al seu costat, es va donar compte que els seus amics estaven dormits. Es va acostar a Pere i suaument li va tocar al muscle i li va dir: «Pere, no heu pogut quedar-vos ni tan sols una hora resant amb mi?». Però estaven tan dormits que quasi no li van fer cas.

Jesús, en eixe moment, va tornar a anar-se'n entristit al mateix lloc on havia estat resant abans. I son Pare Déu el va consolar i li va donar forces. Va tornar Jesús de nou a on estaven els seus amics i els va trobar encara dormits.

En eixe moment, va escoltar soroll de passos que cada vegada s'acostaven més. I veus. Veus de gent que parlava baix, xiuxiuejant. I va començar a veure llums de torxes que es movien per entre les oliveres. Com Jesús ja sabia qui eren, es va acostar als seus amics i els va dir: «Hala! Alceu-vos ja, perquè ve el que m'entregarà».

Pere, Joan i Jaume es van alçar corrent i van veure entre els arbres que començaven a arribar soldats i criats dels sacerdots, tots amb pals, torxes i cordes. Venien amb Judes a detindre Jesús. Judes es va acostar a Jesús i li va fer una besada. D'esta manera enganyosa, Judes assenyalava a qui havien d'arrestar. Jesús els va dir als soldats i criats que ell era a qui buscaven i que deixaren en pau els seus amics.

1 Comprensió.

- On va anar Jesús amb els seus deixebles?
- Com se sentia Jesús?
- Els deixebles van acompanyar Jesús en el seu dolor?
- Qui va ajudar Jesús en eixos moments tan tristos?
- Per a què va anar Jesús a l'Hort de les Oliveres?
- Què li Deia Jesús al Pare?
- Per què Judes li fa una besada a Jesús?

2 Localització.

Consulta els textos i relaciona'ls amb els esdeveniments que narren.

Mt 21,1-11

Jn 13,1-17

Mc 14,22-25

Mc 14,32-36

Hort de les Oliveres

Entrada a Jerusalem

Llavatori dels peus

Institució de l'Eucaristia

3 Missatge.

Completa al teu quadern amb les paraules següents:

Déu Pare

Voluntat

Mans

Vida

- Jesús entrega la seua ..... per nosaltres per amor i per complir la ..... del Pare.
- Jesús posa la seua vida a les ..... de son Pare Déu.
- Jesús està trist i és consolat per .....

EM QUEDE AMB

Visualitza el Power Point de la unitat i escriu al teu quadern el que destacaries.

SETMANA SANTA

DIJOURS SANT

Els cristians de tot el món ens reunim en l'Eucaristia per a celebrar i recordar que Jesús la va instituir en l'Últim Sopar. Jesús ens va entregar en ella el seu Cos i la seua Sang com a menjar i beguda. I va encarregar als seus apòstols i als seus successors: «*Feu açò en memòria meua*» (Lc 22,19).

L'Eucaristia és el regal més bell de l'amor de Jesús. En ella combreguem el seu cos i la seua sang, anunciem la seua mort i proclamem la seua resurrecció; també ens unim a Jesús en la seua entrega al Pare Déu i al proïsme.

DIVENDRES SANT

El Divendres Sant celebrem la mort de Jesús a la creu sobre la muntanya Calvari. En este dia impressionant es reünix l'Església per a commemorar la Passió salvadora de Jesús.

“La Pietat”,
de Miguel Ángel.

DIUMENGE DE RESURRECCIÓ O DE PASQUA

Pau, el perseguidor convertit en apòstol, va ensenyar als cristians de Corint i a tots nosaltres la veritat major de la nostra fe: «que Crist va morir pels nostres pecats segons les Escripures; que va ressuscitar, que es va aparèixer a Pere i després als dotze; després es va aparèixer a més de cinc-cents germans...» (1Cor 15,3-8).

La resurrecció de Jesús és un fet succeït en la història, del que els apòstols van ser testimonis. Jesús va vèncer la mort i viu al costat el Pare Déu.

Jesús, en el seu misteri Pascual, va passar de la Mort a la Vida, ens allibera del pecat i ens obri l'accés a una vida nova per la seua resurrecció, a la que tots estem cridats pel seu amor incondicional.

“QUEDA'T AMB NOSALTRES, SENYOR”

Esta va ser la petició que, la mateixa vesprada de la resurrecció, van fer al caminant els dos deixebles que es dirigien cap a Emaús. Tristos pel que havia succeït, no s'imaginaven que aquell desconegut fóra Jesús ressuscitat.

“Queda't amb nosaltres”, li van suplicar, i ell va acceptar.

Jesús està sempre amb nosaltres quan ens reunim en nom seu, quan llegim la Bíblia, quan participem en l'Eucaristia, quan amem i ajudem al proïsme.

1 Actes programats en la Setmana Santa.

Esbrina preguntant quines celebracions es van a realitzar des del diumenge de Rams fins al diumenge de Resurrecció a la teua parròquia. Agrupa-les en dos blocs:

1. A l'interior de l'Església.
2. Als carrers i places.

2 Lectura d'imatge:

Observa “La Pietat” de Miguel Ángel i respon al teu quadern:

- Qui són els dos personatges?
- Quin moment de la vida de Jesús representa?
- Quins sentiments expressa Maria?
- Quins valors expressa l'escultura?

3 Els deixebles d'Emaús.

Llig Lc 24,13-35 i respon:

- Com se sentien els deixebles?
- Qui s'acosta a ells?
- Què li conten?
- Quan se'ls van obrir els ulls?

4 Completa al teu quadern amb les paraules del requadre.

- L'Eucaristia és el regal més bell de l'..... de Jesús.
- En l'Eucaristia ens unim a ..... en la seua entrega.
- Crist va morir pels nostres .....
- La Resurrecció de Jesús ens obri a una vida .....

JESÚS OBEÏX EL PARE

En esta obra de teatre es narra la Passió i Mort de Jesús.

Marc: L'endemà, els sacerdots amb els ancians van entregar Jesús a Pilat. Pilat no volia quedar malament amb els summes sacerdots i, com no sabia què fer, va preguntar al poble:

Pilat: Què faig amb aquell que anomenau rei dels jueus?

Poble: Crucifica'l. Crucifica'l.

Marc: Els soldats se'l van portar a l'interior del palau. Li van posar una corona d'espines, que havien trenat, el van colpejar el cap amb una canya i li van escopir. Jesús callava, no obria la boca. A ningú va tornar mal per mal. Acabades les burles, li van posar una creu a les seues esquenes i van portar Jesús a un muntanya. El van crucificar i es van repartir les seues robes, tirant-les a sort. Algunes de les persones que passaven enfront de Jesús crucificat ploraven, altres reien i li deien:

Home: Vinga!, tu que destruïes el temple i el reconstruïes en tres dies, salva't a tu mateix baixant de la creu.

Marc: Des de la creu, Jesús, malgrat que no tenia força ni tan sols per sostindre el cap, va dir coses impressionants:

Jesús: Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat? Pare, perdona'ls, perquè no saben el que fan. Pare, a les teues mans encomane el meu esperit.

Marc: Jesús va morir. Van agafar el seu cos, el van embolicar en un llençol i el van col·locar en un sepulcre.

1 Entre tots torneu a llegir el text anterior i resumiu-lo, amb l'ajuda del vostre professor o professora, en estes quatre parts. Cada equip farà una part i un dibuix en cartolina sobre ella.

- Entrega a Pilat.
- Jesús maltractat.
- Repercussió entre la gent: uns ploren i altres es burlen d'ell.
- Paraules de Jesús des de la Creu.

2 Treball cooperatiu

Amb la tècnica cooperativa del foli giratori i ajudant-te d'Internet respon a estes preguntes al teu quadern:

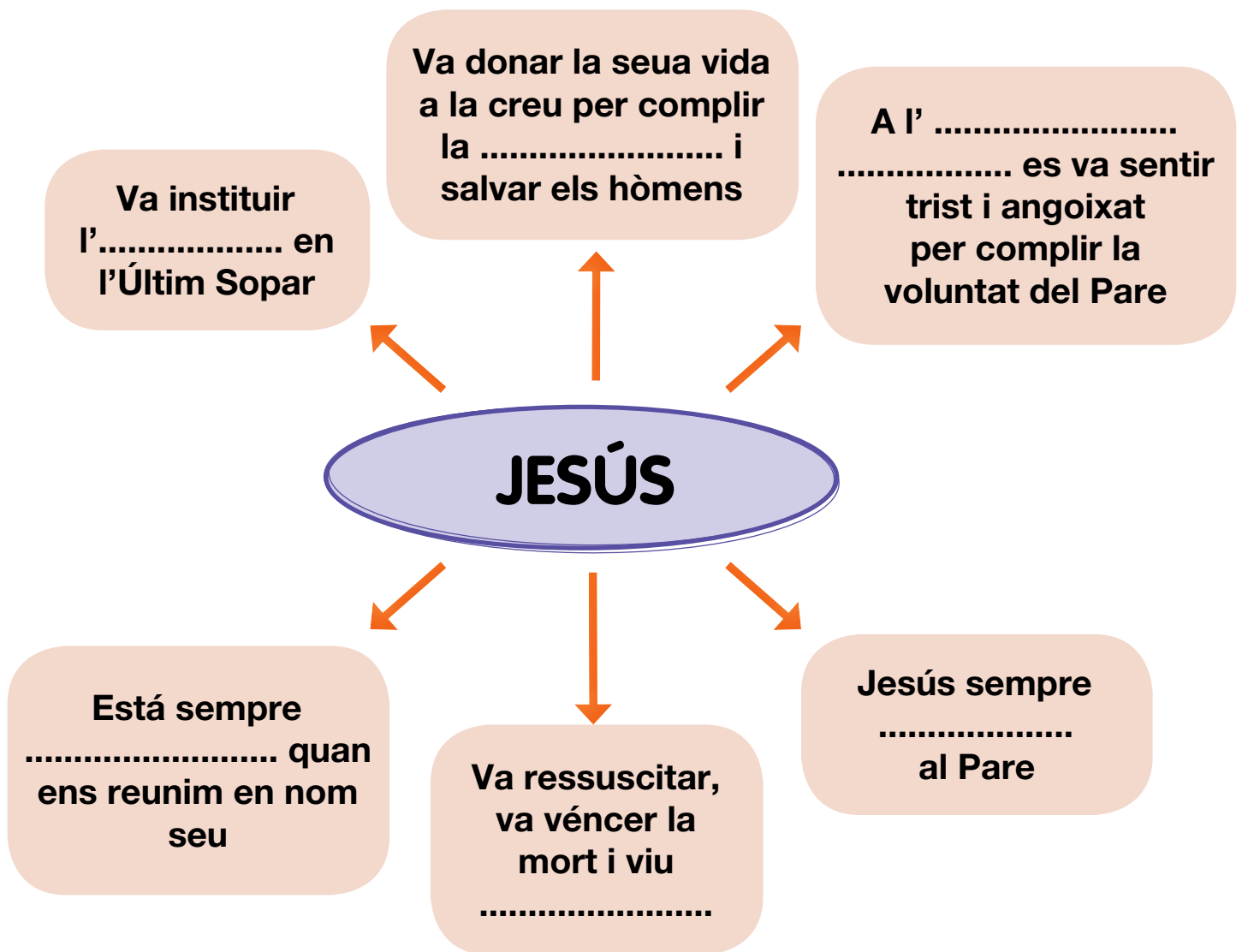
- Qui és l'autor principal de la Bíblia?
- Quantes parts té la Bíblia?
- Per a què va morir Jesús?

3 Viacrucis

- Observa molt bé estes imatges.
- Per equips, expliqueu amb les vostres paraules què succeïx en el Viacrucis.
- Copieu al vostre quadern les paraules del Viacrucis que expressen la relació de Jesús amb el Pare.

1 Copia i completa este esquema al teu quadern ajudant-te del resum.

2 Completa este resum al teu quadern amb ajuda de l'esquema.

Jesús va instituir l'Eucaristia en .....

Jesús va donar la seua ..... per a complir la voluntat del Pare i salvar els hòmens.

Jesús en ..... es va sentir trist i angoixat.

Jesús està sempre amb nosaltres quan .....

Jesús ....., va véncer la mort i viu al costat del Pare Déu.

Jesús sempre va obeir ..... i va complir la seua voluntat.

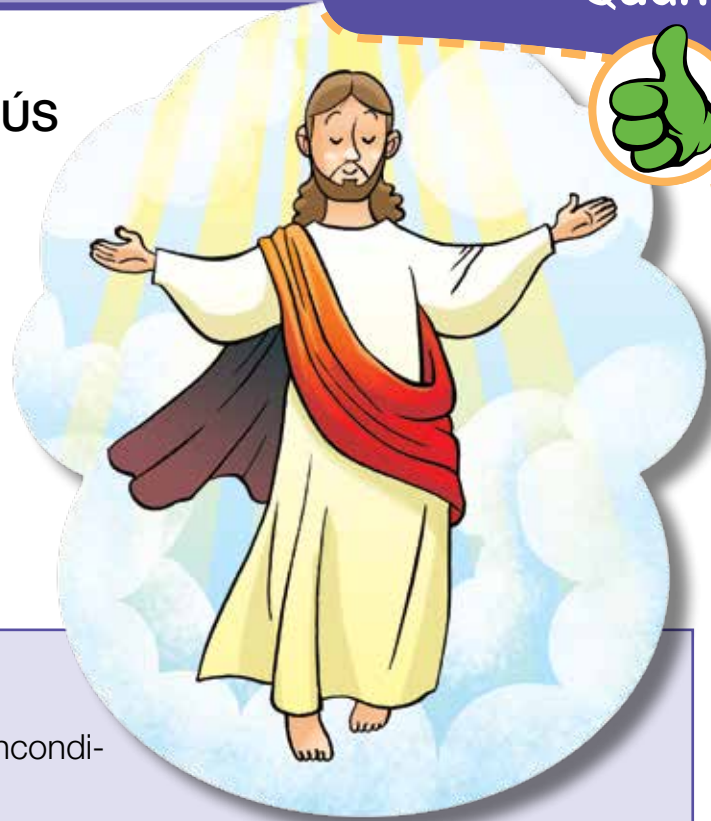

3 Cantem: LA ENTREGA DE JESÚS

4 Escoltem.

Escolta atentament la cançó mentres dibuixes en un foli el que et suggerix el seu contingut i la seua música.

Aprén

- La gran lliçó de Jesús: l'obediència incondicional al Pare Déu.
- Els cristians en Setmana Santa recordem que Jesús va entregar la seua vida a la creu per amor a tots els hòmens i complint la voluntat de Déu Pare.
- Jesús a l'hort de les Oliveres es va sentir sol i abandonat pels seus amics i va buscar consol en son Pare Déu. Ell mai el va abandonar.
- En la Passió i Mort de Jesús trobem el gran amor que sentia per son Pare Déu i l'amor que Déu sent pel seu fill.
- Jesús patix i demana a son Pare que l'ajude perquè deixi de patir. Però al mateix temps li diu: «que no es faça el que jo vulga sinó el que tu vulgues».

Caps numerats

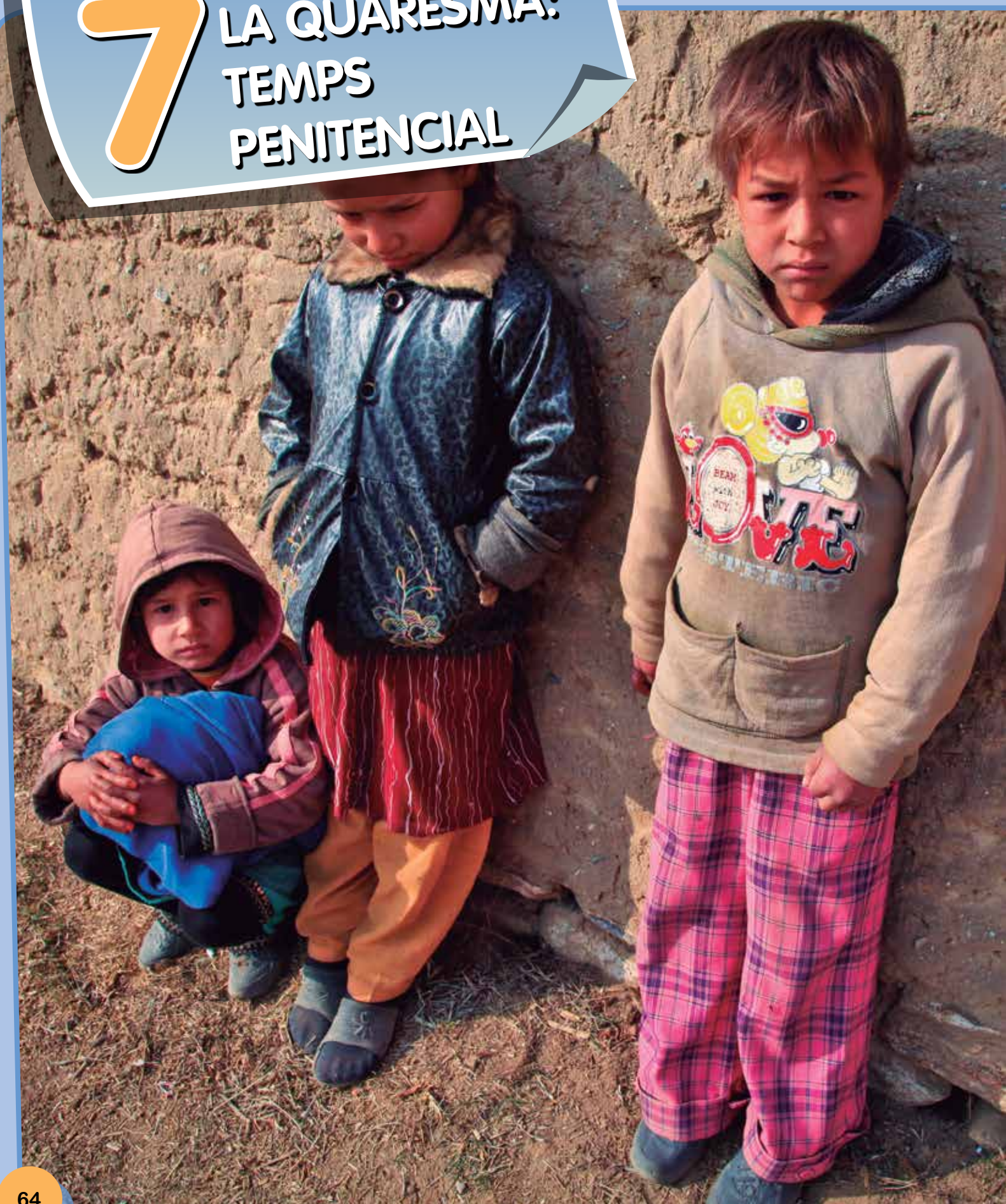
Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- El que més t'ha agradat d'esta unitat.
- Has estat atent?
- Te saps l'"aprén"?
- Has treballat amb il·lusió i entusiasme?
- Segons el teu treball, posa't una nota de l'1 al 10.

7 LA QUARESMA: TEMPS PENITENCIAL

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

PENSE

Pense en eixos xiquets.

Pense en les seues famílies.

Pense en mi.

Pense en la meua família, en les persones amb què convisc.

EM PREGUNTE

Quina situació viuen eixos xiquets?

Podran menjar tots els dies?

Aniran al col·legi?

Podran comprar els llibres?

SENTIMENTS I EMOCIONS

- Com creus que se sentiran els xiquets de la imatge? Copia al teu quadern els sentiments que creus que responen a la pregunta.

Alegria

Tristesa

Esperança

Pessimisme

Compassió

Remordiment

- Tria un sentiment negatiu i un altre positiu que cregues que pot tindre un dels xiquets de la imatge de la pàgina anterior i explica per què creus que tindrà eixe sentiment.

HO SAPS?

- Què és la Quaresma?
- Quines accions hem de realitzar els cristians durant la Quaresma?
- Quines actituds hem de tindre els cristians durant la Quaresma?

DÉU AVISA A JONÀS DE LA DESTRUCCIÓ DE NÍNIVE

La paraula del Senyor va ser dirigida a Jonàs, en estos termes:

—Partix ara mateix cap a Nínive, i anuncia'ls el missatge que jo et done.

Jonàs va partir cap a Nínive. Nínive era una ciutat molt gran. Jonàs va començar a internar-se en la ciutat i va caminar durant tot un dia, proclamant:

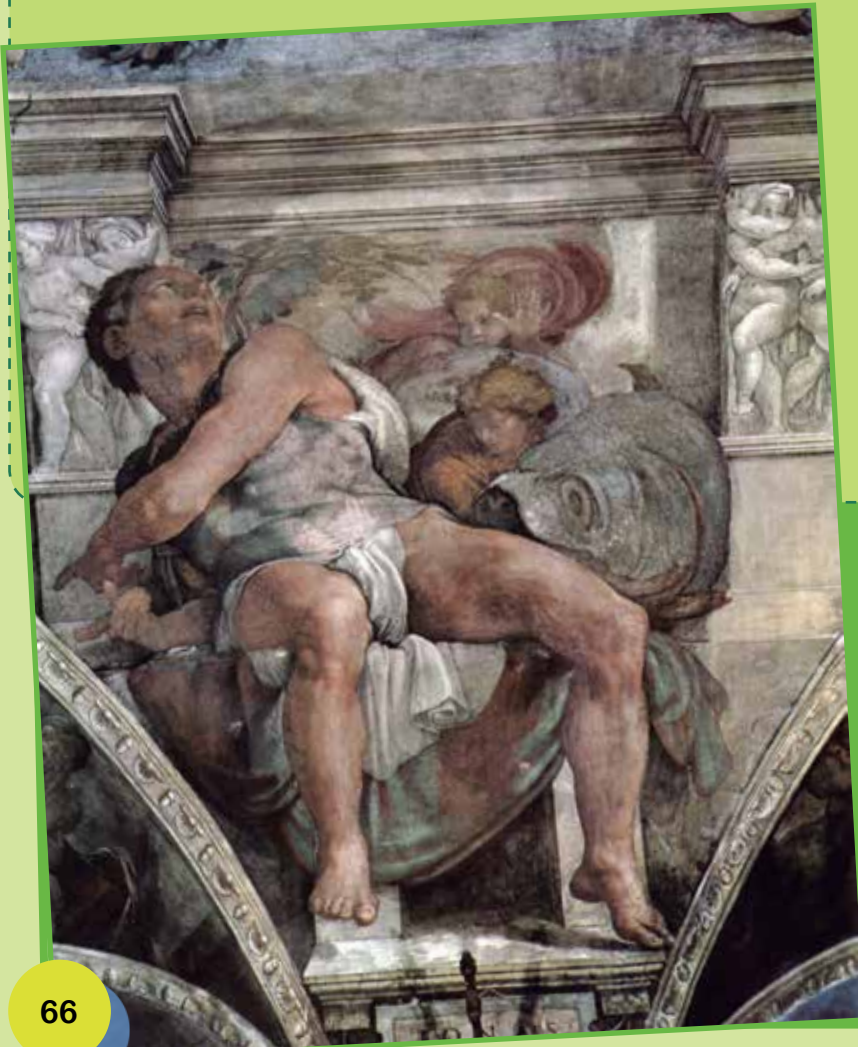
—D'ací a quaranta dies, Nínive serà destruïda.

Els ninivites van creure en Déu, van decretar un dejuni i es van vestir amb roba de penitència, des del més gran fins al més xicotet. Quan la notícia va arribar al rei de Nínive, este es va alçar del seu tron, es va llevar la seua vestidura reial, es va vestir amb roba de penitència i es va assentar sobre cendra. A més, va manar proclamar a Nínive l'anunci següent:

«Per decret del rei i dels seus funcionaris, cap home ni animal, ni el bestiar major ni el menor, hauran de provar mos: no pasturaran ni beuran aigua; es vestiran amb roba de penitència hòmens i animals; clamaran Déu amb totes les seues forces i es convertiran

cada un de la seua mala conducta i de la violència que hi ha en les seues mans. Tal vegada Déu es torne arrere i es penedisca, i aplaque l'ardor de la seua ira, de manera que no perim».

En veure tot el que els ninivites feien per a convertir-se de la seua mala conducta, Déu es va penedir de les amenaces que els havia fet i no les va complir. Jonàs 3,1-10

“El profeta Jonàs”,
de Miguel Ángel Buonarrotti.

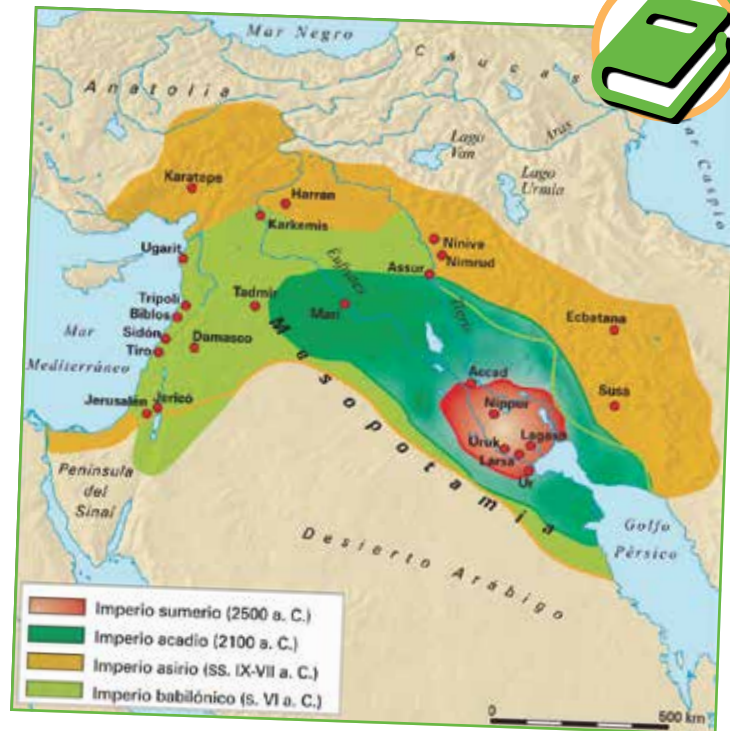

1 Comprensió.

- A qui va parlar el Senyor?
- Quin va ser el missatge que el Senyor va donar a Jonàs?
- Què van fer els ninivites?
- Quin anunci va publicar el rei?
- Què va fer Déu en veure les obres dels ninivites?

2 Localització.

El llibre de Jonàs pertany al:

Antic Testament

Nou Testament

3 Missatge.

Completa amb paraules del requadre.

- Déu va parlar a .....
- Totes les persones i els animals van practicar el .....
- Els ninivites es van penedir de la seua .....
- Totes les persones i els animals van portar.....

Jonàs

dejuni

dol

mala vida

EM QUEDE AMB

- Déu ens avisa quan ens allunyem d'Ell.
- Encara que ens allunyem de Déu, si ens penedim, Ell ens perdona sempre.
- Hem de saber escoltar Déu a través de nosaltres mateixos o a través de les persones.

Exercici d'interiorització

LA QUARESMA: TEMPS PENITENCIAL

La Quaresma dura 40 dies; comença el Dimecres de Cendra i acaba abans de la missa del Sopar del Senyor del Dijous Sant. El color litúrgic d'este temps és el morat, que significa dol i penitència.

La duració de la Quaresma està basada en el símbol del número quaranta en la Bíblia. En ella, es parla dels quaranta dies del diluvi, dels quaranta anys que va durar l'estada dels jueus a Egipte, dels quaranta anys de la marxa del poble jueu pel desert, dels quaranta dies de Moisès i d'Elies a la muntanya i dels quaranta dies que va passar Jesús al desert abans de començar la seua vida pública.

En la Bíblia, el número quatre simbolitza l'univers material, seguit de zeros significa el temps de la nostra vida a la terra, amb proves i dificultats.

La pràctica de la Quaresma data del segle IV, quan es dona la tendència a constituir-la en temps de penitència i de renovació per a tota l'Església, amb la pràctica del dejuni i de l'abstinència.

LES OBRES DE MISERICÒRDIA

«Les obres de Misericòrdia són accions caritatives per mitjà de les quals ajudem el nostre proïme en les seues necessitats corporals i espirituals (cf Is 58,6-7; Heb 13,3)». Les obres de Misericòrdia són 14 i es dividixen en 7 espirituals i 7 corporals (*Catecisme de l'Església catòlica*, n. 2447).

Obres de Misericòrdia espirituals

1. Ensenyar a qui no sap.
2. Donar bon consell a qui el necessita.
3. Corregir a qui està en error.
4. Perdonar les injúries.
5. Consolar al trist.
6. Patir amb paciència els defectes dels altres.
7. Pregar a Déu per vius i difunts.

Obres de Misericòrdia corporals

«Les obres de Misericòrdia corporals consistixen especialment a donar de menjar al famolenc i de beure a l'assedegat, donar sostre a qui no en té, vestir al nu, visitar els malalts i els presos, soterrar els morts (cf Mt 25,31-46).

Entre estes obres, l'almoïna feta als pobres és un dels principals testimonis de la caritat fraterna; és també una pràctica de justícia que agrada a Déu (cf Mt 6,2-4)» (*Catecisme de l'Església catòlica*, n. 2447).

- 1 Busca en esta sopa de lletres estes paraules que indiquen penitència:

PENEDIMENT, DEJUNI, ABSOLUCIÓ, SACRIFICI, AUSTERITAT, ABSTINÈNCIA

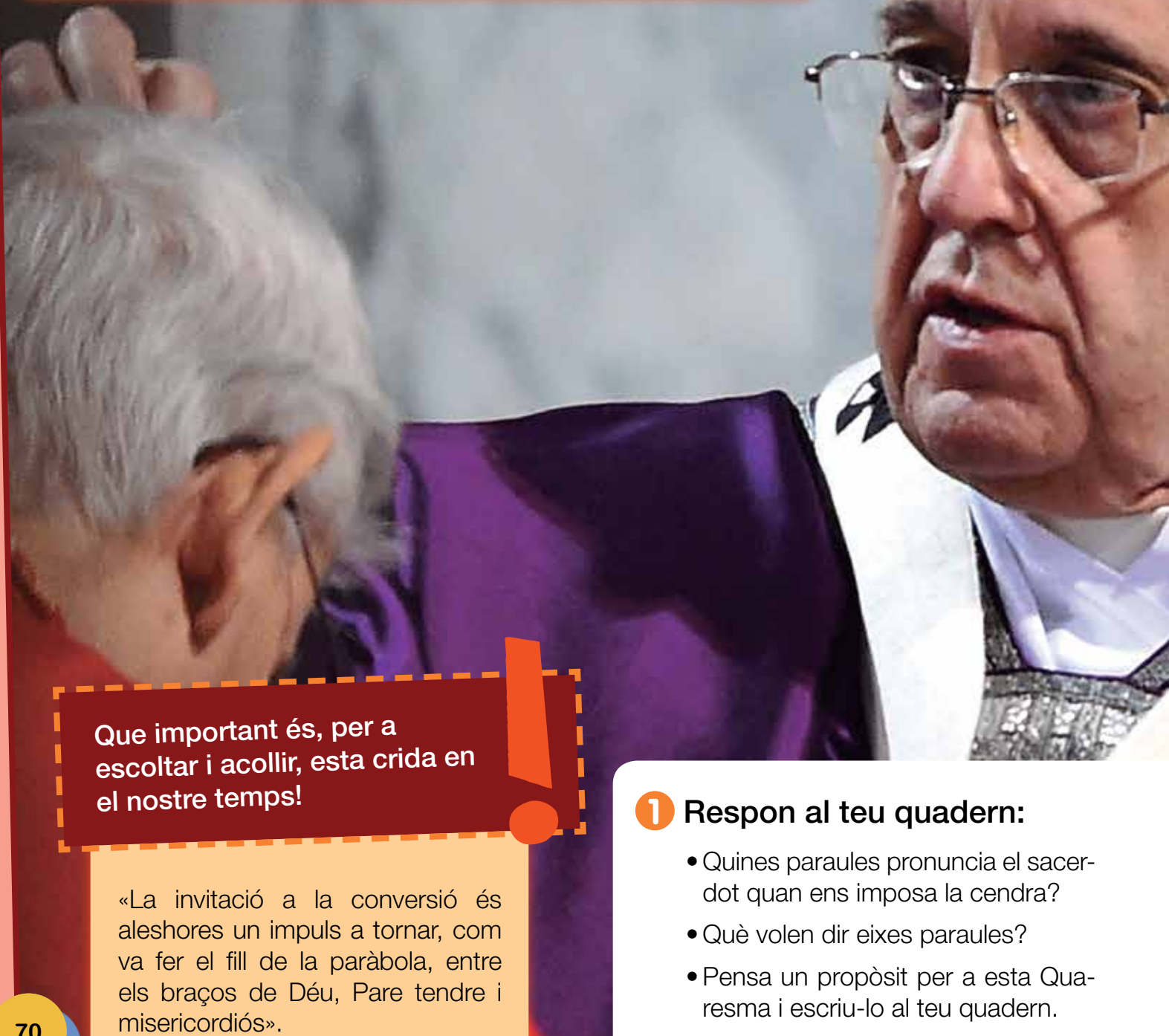
Y	R	D	N	Y	S	M	S	P	K	T	R	I	X	W
M	V	J	I	P	G	V	A	Q	W	A	R	I	Y	B
Q	G	G	A	B	S	O	L	U	C	I	O	C	D	T
E	T	W	S	A	C	R	I	F	I	C	I	B	Q	Z
S	S	Q	A	Ñ	Q	B	L	S	Q	H	E	C	N	O
A	B	R	E	P	E	N	E	D	I	M	E	N	T	O
A	I	C	N	E	N	I	T	S	B	A	C	U	U	B
K	R	A	U	S	T	E	R	I	T	A	T	T	H	E
V	D	E	J	U	N	I	U	P	P	X	L	R	F	U

- 2 Escriu al teu quadern quin dia comença la Quaresma i quin dia acaba.
- 3 En la lectura de la pàgina anterior se'ns parla del símbol del número 40 en la Bíblia. Fes un dibuix al teu quadern per a cada símbol.
- 4 Investigueu per parelles sobre les obres de Misericòrdia. Trieu una d'elles i feu un mural en què aparega: el text de l'obra de Misericòrdia triada, si pertany a les obres de Misericòrdia espirituals o corporals i un dibuix al·lusiu.

TRETS DE LA QUARESMA

El papa Francesc, en l'homilia del dimecres de Cendra, va dir:

«D'ací no res complirem el gest de la imposició de les cendres al cap. El celebrant pronuncia estes paraules: “Eres pols i a la pols tornaràs”, o també repetix l'exhortació de Jesús: “Convertix-te i creu en la Bona Notícia”. Ambdós fórmules constitueixen una crida a la veritat de l'existència humana: som criatures limitades, pecadors sempre necessitats de penediment i conversió».

Que important és, per a escoltar i acollir, esta crida en el nostre temps!

«La invitació a la conversió és aleshores un impuls a tornar, com va fer el fill de la paràbola, entre els braços de Déu, Pare tendre i misericordiós».

1 Respon al teu quadern:

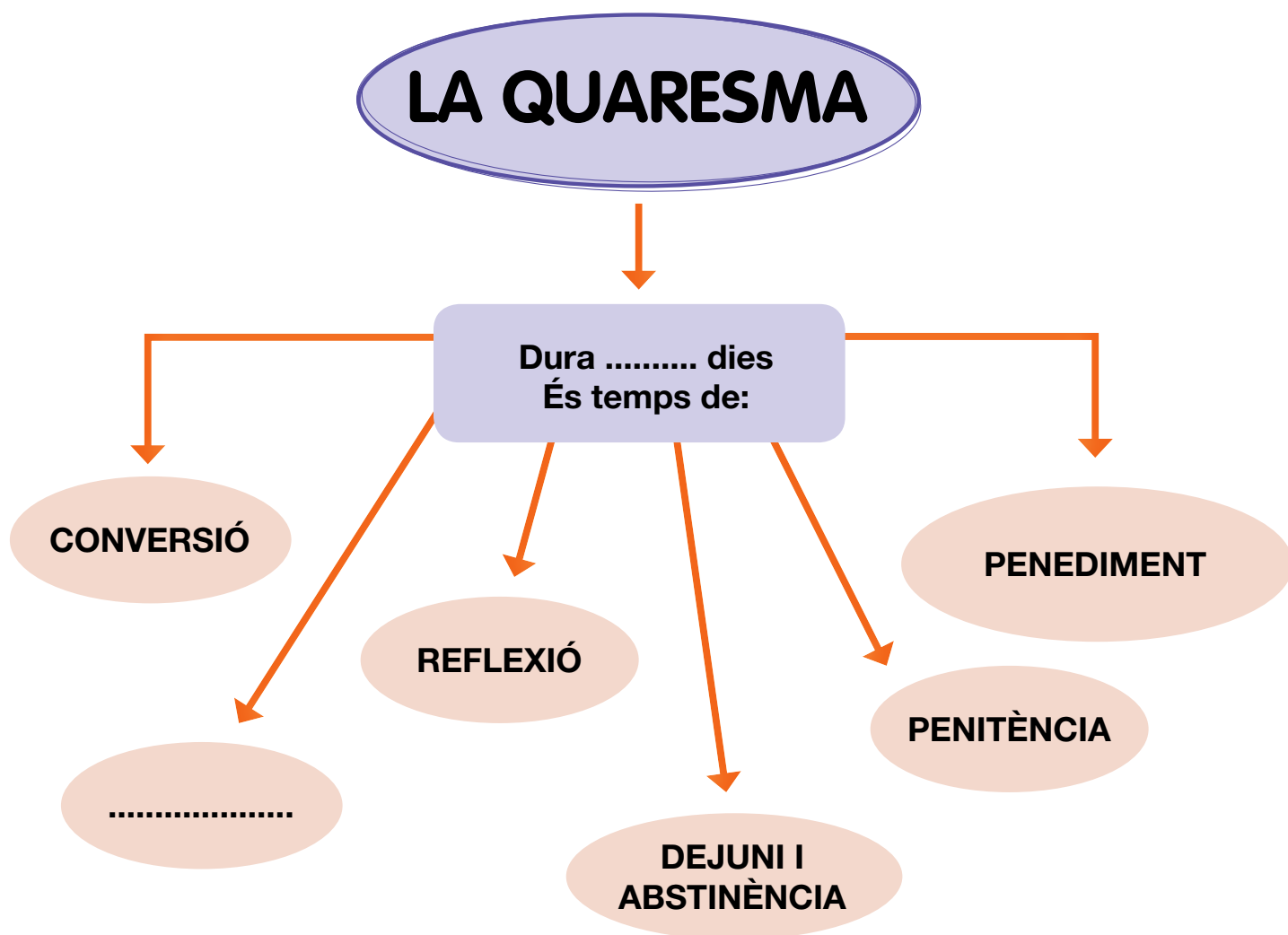
- Quines paraules pronuncia el sacerdot quan ens imposa la cendra?
- Què volen dir eixes paraules?
- Pensa un propòsit per a esta Quaresma i escriu-lo al teu quadern.

- 2 Observa estes imatges i explica al teu quadern quin tret de la Quaresma es compleix a cada una d'elles.
- 3 Amb l'ajuda del vostre professor, busqueu en You Tube vídeos sobre la Quaresma i visionar un d'ells. Per exemple, *El xiquet i l'anec*.
- 4 Amb els teus companys d'equip, feu un cartell sobre el missatge que transmet el vídeo. No oblideu que el cartell ha de quedar molt bonic, perquè els vostres companys tinguin la necessitat llegir-lo.

1 Copia i completa este esquema al teu quadern ajudant-te del resum.

2 Completa al teu quadern este resum amb ajuda de l'esquema.

La Quaresma dura 40 dies, des del dimecres de Cendra fins al Dijous Sant, abans del Sopar del Senyor.

El color de la Quaresma és el morat, que significa: Dol i .....

La Quaresma també és temps de reflexió, de ..... i de dejuni i abstinència.

La Quaresma és temps de ....., és a dir, temps de tornar la vista a Déu i creure en l'Evangelí.

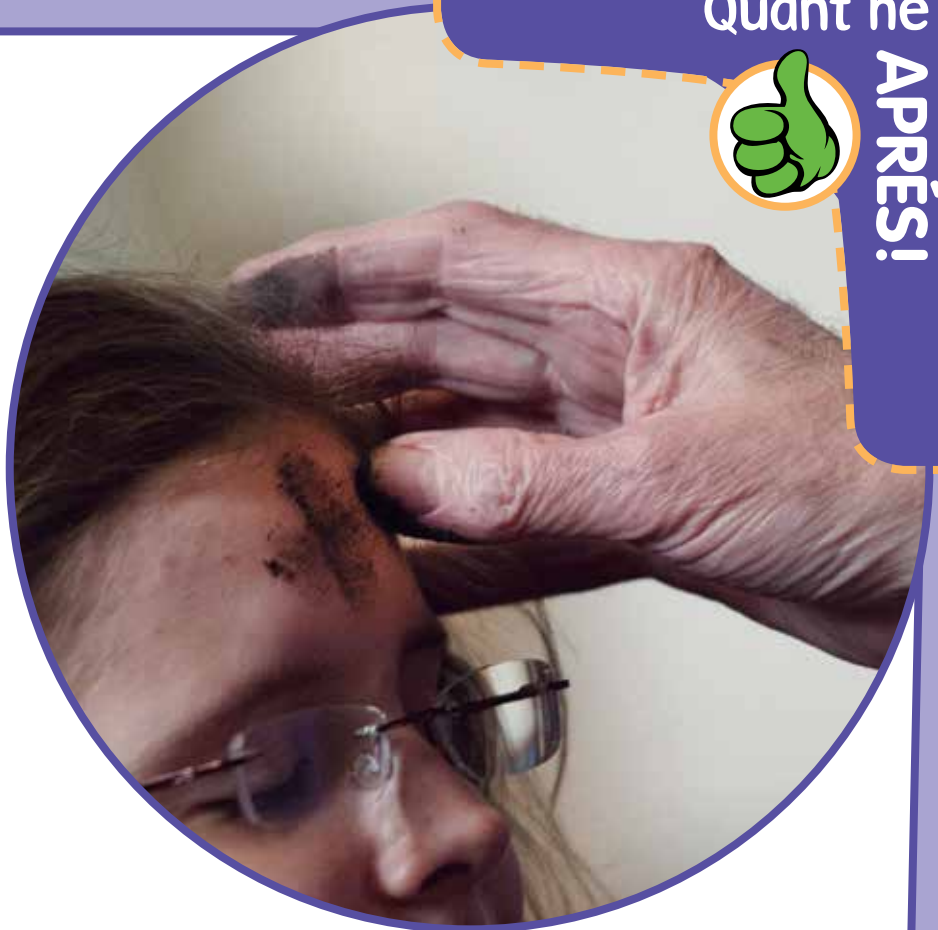

3 Cantem: JESÚS RESUCITÓ

4 Escoltem

Escolta atentament la cançó mentres dibuixes en un foli el que més t'ha cridat l'atenció del seu contingut.

Aprén la cançó i canta-la amb els teus companys.

Aprén

- La Quaresma dura quaranta dies, des del dimecres de Cendra fins al Dijous Sant, abans del Sopar del Senyor.
- La Quaresma és temps de dol i de penitència.
- En la Quaresma el cristià reflexiona sobre la seua vida i demana perdó a Déu Pare.
- El dejuni i l'abstinència són símbols de la Quaresma.

Caps numerats

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- El que més t'ha agradat d'esta unitat.
- Has estat atent?
- Has treballat amb il·lusió i entusiasme?
- Has estudiat l'“apren”?
- Segons el teu treball, posa't una nota d'1 a 10.

8

EL SAGRAMENT DE LA RECONCILIACIÓ

VEIG

Quines persones veus en la imatge?
Com creus que estan els ànims de les persones?

PENSE

Com va sorgir el conflicte?
Quin va ser el motiu de la discussió?

EM PREGUNTE

Qui va donar el primer pas per a solucionar el conflicte?
Per què ens enfadem les persones?

SENTIMENTS I EMOCIONS

Tria els sentiments que expressen els membres de la família:

Alegria

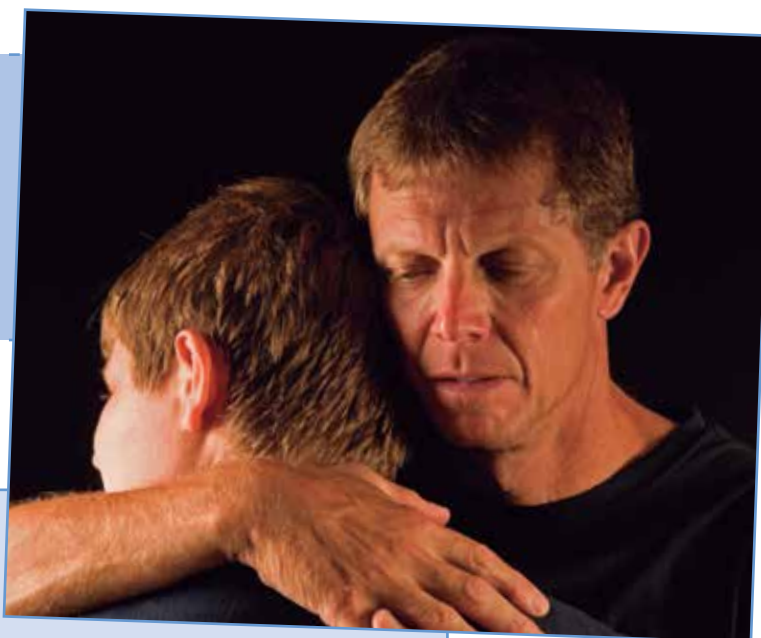
Tristesa

Harmonia

Penediment

Enuig

Has tingut alguna experiència de discussió a casa, al col·legi, al carrer...? Has perdonat a algú? Per què? Com et vas sentir després?

HO SAPS?

- Què és perdó?
- Quines actituds poden millorar la nostra convivència?
- Com celebrem els cristians la reconciliació?

JOSEP PERDONA ELS SEUS GERMANS

Jacob tenia dotze fills. Un d'ells, el seu preferit, s'anomenava Josep. Per demostrar quant amava Josep, li va manar fer una túnica que tenia molts colors. Els germans de Josep estaven zelosos i un dia el van vendre a uns mercaders, però Déu estava amb Josep i el va ajudar en les dificultats.

Aleshores, el faraó va tindre un somni i va manar portar Josep perquè li interpretara el seu somni. Josep li va dir al faraó que Déu portaria una fam a la terra després de set anys de bona collita. Durant eixe temps, Josep va ajudar a emmagatzemar gra per preparar-se per als temps durs que vindrien i va arribar a ser una persona molt important per al faraó.

Mentrestant, el pare de Josep, Jacob, els va dir a alguns dels seus fills que anaren a Egipte, on estava Josep, a comprar gra per menjar. Quan ells van entrar en el saló, Josep els va veure, però ells no el van reconèixer! Josep va decidir veure si havien canviat i els va demanar als seus treballadors que els acusaren de ser espies i que posaren diners als sacs de blat, per veure si els seus germans eren honrats i els tornaven. Josep volia saber com estava el seu germà menut, Benjamí, i va demanar que li'l portaren en el pròxim viatge.

En el viatge de tornada a sa casa els germans van trobar els diners i, quan van arribar, li van explicar tot a Jacob. Ell es va posar molt trist i no volia que Benjamí anara amb ells, però finalment va acceptar. Van preparar una altra vegada el viatge portant Benjamí, i van eixir cap a Egipte.

Josep va decidir provar els seus germans una altra vegada per veure si realment havien canviat. Després de la segona prova, Josep sabia que els seus germans havien canviat. Ells verdaderament se sentien malament per les coses que havien fet en el passat.

Josep estava tan emocionat que els va dir qui era, els germans no podien parlar, tenien por que Josep els odiara per les coses que li van fer feia molts anys. En compte d'això, Josep els va dir que ell els havia perdonat i que Déu estava amb ell. Josep va reunir tota la seua família i els va deixar quedar-se a Egipte. Tenien molt per menjar i Déu els va cuidar (cf Gen 42,1-45).

1 Comprensió.

- Qui era Jacob?
- Què li va regalar Jacob a Josep?
- Què van fer els germans de Josep?
- Quan els germans de Josep van a Egipte, per qui pregunta Josep?
- Perquè posa Josep a prova als seus germans?
- Quan Josep diu als seus germans qui és, què pensen ells?
- Què va fer Josep?

“Josep venut pels seus germans”,
de Johann Friedrich Overbeck.

2 Localització.

- Saps on està Egipte? Busca'l en un mapa o en Internet i dibuixa'l al teu quadern.
- A quin llibre de la Bíblia es troba la lectura de la pàgina anterior?
- Eixe llibre, pertany a l'Antic o al Nou Testament?

3 Missatge.

- Què sentien els germans de Josep cap a ell?
- Justificaries el que van fer els germans de Josep? Raona la teua resposta.
- Com es van portar els germans de Josep amb son pare?
- Què va fer Josep amb els seus germans?

EM QUEDE AMB

Completa:

- Actitud de Josep davant dels seus germans.
- Actitud dels germans de Josep.

JESÚS ENS OFERIX EL PERDÓ

Déu ens ha fet lliures i, per això, podem fer les coses bé o mal. Si ho fem malament ens apartem de Déu Pare i trenquem la seua amistat. Això és pecar.

**Déu, que ens ama,
sempre ens oferix
el seu perdó
en el seu Fill Jesús.**

EL SAGRAMENT DE LA RECONCILIACIÓ

L'Església ens perdona els pecats en nom de Jesús.

Jesús va manar als seus apòstols que en nom seu perdonaren els pecats. Els cristians ho fem en el **sagrament** del perdó o de la **reconciliació**.

El sacerdot, en nom de l'Església, ens beneïx i perdona, Si estem peneditos i confessem els nostres pecats.

L'Església ens perdona els pecats en nom de Déu. Igual que som perdonats, també nosaltres hem de perdonar i ser misericordiosos, inclús, ens ensenya Jesús, als enemics.

"El retorn del fill pròdig",
de Pompeo Batoni.

1 Com s'eviten els conflictes i millorem la convivència?

Copia els valors cristians que l'afavorixen.

VIOLÈNCIA	RESPECTE	ODI
ACOLLIDA	DIÀLEG	PAU
AMOR	MENTIDA	VERITAT

2 Com va solucionar Jesús el poder de perdonar?

Resol el salt de cavall i ho descobriràs.

SEUA	PO	SÚS	DÓ.
JE	PER	A LA	GLÉ
EL	ES	DER	DÓ
DEL	NA	SIA	JE

3 Descobrix de què estem parlant. Completa la frase.

Si estem peneditos i diem els nostres pecats, el sacerdot, en nom de l'Església, ens beneïx i perdona.

EL SAGRAMENT DE LA .....

4 Escriu la frase del Parnostre en què Jesús ens va ensenyar a demanar perdó i a perdonar.

LA FESTA DE LA RECONCILIACIÓ

Quan els cristians, després del Baptisme, necessitem rebre el perdó de Déu, ens acostem al sagrament de la Reconciliació.

Este sagrament és una trobada meravellosa. Déu vol perdonar-nos, i nosaltres, penedites, tornem a Ell.

Jesús va donar poder per perdonar els pecats en nom de Déu als apòstols, als seus successors, els bisbes i els sacerdots.

PASSOS DE LA CELEBRACIÓ DEL SAGRAMENT

1

El cristià reconeix els seus pecats davant de Déu i davant de l'Església amb sincer penediment, en silenci.

2

Propòsit de l'esmena: desig de conversió

3

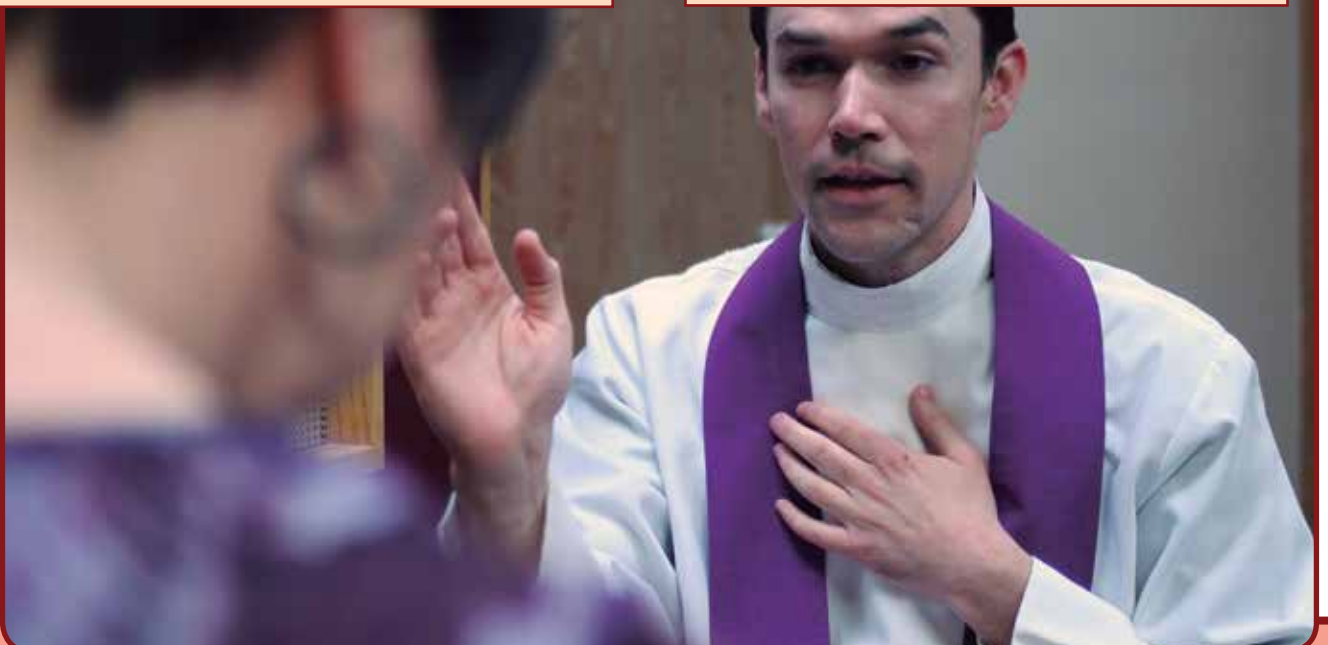
Diu els seus pecats al sacerdot i demana perdó.

4

Rep el perdó de Déu quan el sacerdot li diu: «Jo t'absolc dels teus pecats, en el nom del Pare, i del Fill i de l'Esperit Sant».

5

Es compromet a viure com Jesús i complix el que li diu el sacerdot: resar una oració o realitzar una acció bona.

- 1 Busca en esta sopa de lletres paraules relacionades amb la celebració del sagrament de la Reconciliació:

PENEDIMENT, CONFESSIÓ, ABSOLUCIÓ, CONVERSIÓ i COMPROMÍS

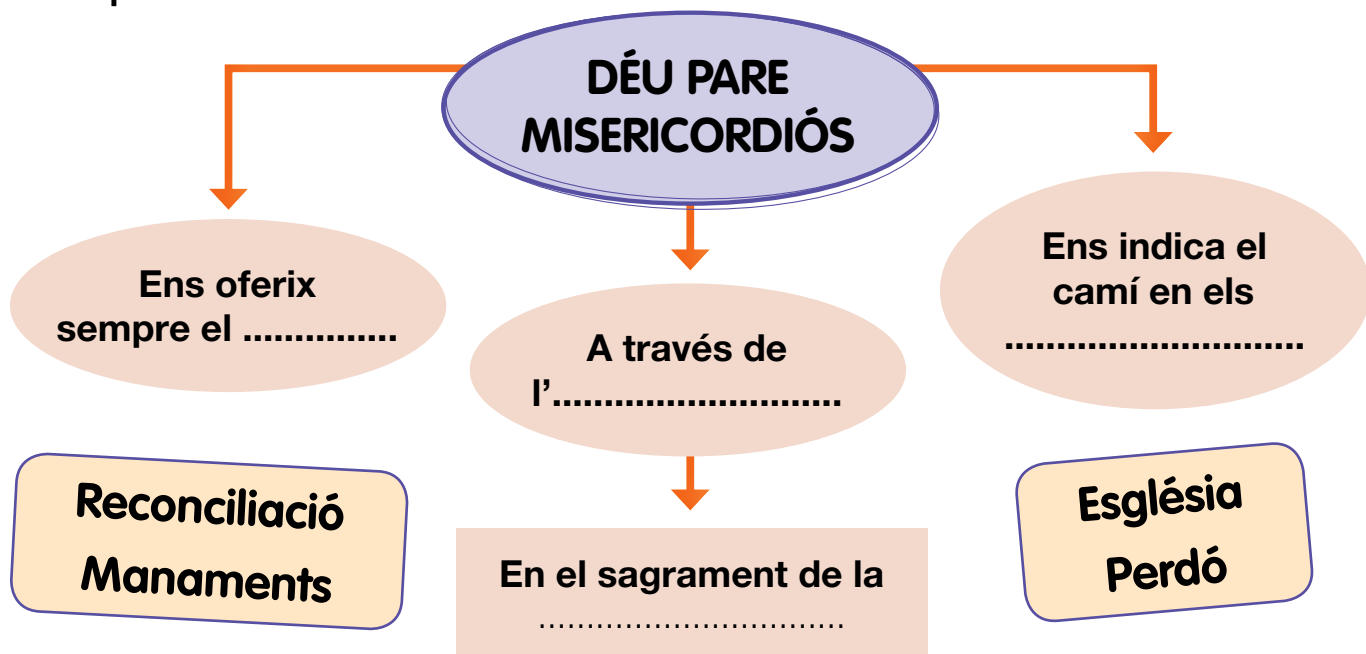
W	T	M	C	O	M	P	R	O	M	I	S	B	M	A
D	I	B	C	F	H	R	J	J	A	U	D	N	L	P
Z	C	B	N	I	S	K	O	I	Y	P	M	N	L	F
Z	E	L	A	U	M	B	U	J	N	Y	K	U	F	M
A	R	R	P	E	N	E	D	I	M	E	N	T	T	O
H	G	Q	P	A	B	S	O	L	U	C	I	O	B	S
S	W	O	I	S	S	E	F	N	O	C	F	N	Y	I
F	Y	L	B	J	C	S	Y	A	X	H	I	P	K	N
K	I	C	O	N	V	E	R	S	I	O	B	T	Y	B

- 2 Fes un dibuix d'una situació en què hages sentit la necessitat de ser perdonat.
- 3 Observa i explica el que succeeix en estes imatges.

- 4 Creus que el que succeeix en estes imatges té alguna cosa a veure amb la festa de la reconciliació? Raona la teua resposta.

1 Completa al teu quadern l'esquema ajudant-te de les paraules dels requadres.

2 Completa este resum ajudant-te del mapa i del que has après:

Déu és Pare ..... Déu Pare ens oferix ..... a través de l'.....

La festa del perdó la celebrem els cristians en l'.....

Es demana el perdó a través del ..... Déu Pare ens indica el camí per ser feliços i fer feliços als altres en els.....

3 Cantem:
EN EL CIELO HAY UNA FIESTA

4 Escoltem

Escoltem en silenci i amb els ulls tancats, per gravar al nostre cor el que hem de fer per promoure la festa.

5 Dibuixa un camí semblant a este al teu quadern i indica en els senyals els dos Manaments principals:

1. Amar Déu
2. Amar el proïsme

Aprèn

- Pecar és a dir “no” a Déu, desobeint els seus Manaments.
- El nostre Pare Déu ens perdona sempre que ens acostem a Ell amb pena d’haver faltat i desig de no tornar a fer-ho.
- En el sagrament de la Reconciliació Déu ens perdona els pecats per mitjà del sacerdot.
- Els que rebem el perdó del nostre Pare Déu hem de saber perdonar als que ens ofenen.

Caps numerats

Autoavaluació

Escriu al teu quadern:

- Dos coses que t’hagen cridat l’atenció d’esta unitat.
- Com ha sigut el teu comportament amb els teus companys i amb el teu professor o professora.
- El teu grau d’atenció a les explicacions.

9

L'EUCARISTIA

VEIG

Descriu el que veus en la imatge.

PENSE

Pense en com se sentiran eixos xiquets.
Pense en els dies anteriors a la meua comunió: visites d'amics, regals, adornar la casa, adornar la meua habitació...

EM PREGUNTE

Què vaig sentir o què sentiré el dia de la meua primera comunió?

Totes les persones poden celebrar la comunió com jo, amb els meus pares, els meus iaïos, els meus tios, els meus cosins, els meus amics...?

El dia de la meua primera comunió a la meua habitació posaré...

SENTIMENTS I EMOCIONS

Volgut/Volguda fill/filla:

El dia que tu vas nàixer els nostres cors es van omplir d'alegria. Quina sort, tenim un xiquet/a! Ens sentim molt feliços. Als pocs mesos, papà i jo decidim batejar-te perquè a més de formar part de la nostra família, també formares part de la família de Jesús. Estàvem segurs que tant tu, com nosaltres i Jesús, ens anàvem a sentir molt afortunats per tindre't. A poc a poc has anat creixent, vivint en estes dos famílies, fent que ens sentírem orgullosos de tu. Hui, que ja eres major, rebràs per primera vegada a Jesús, en la teua primera comunió. És un dia molt important per a tu i per a nosaltres, els teus pares. Volem donar-te les gràcies per ser com eres un fill/a meravellós/a!

Amb tot el nostre afecte i desitjant-te passes un dia molt feliç.

Els teus pares

Després de llegir esta carta d'uns pares al seu fill/a respon al teu quadern:

- Quins sentiments despertarà esta carta en el seu fill/a?
- Imagina que tu eres el fill/a, què respondries a esta carta? Recorda que per escriure una carta has de tindre en compte les seues parts: salutació, missatge de resposta a la carta i acomiadament.

HO SABES?

- Qui està en el pa i el vi en l'Eucaristia?
- Quan es va instituir l'Eucaristia?
- Qui la va instituir?

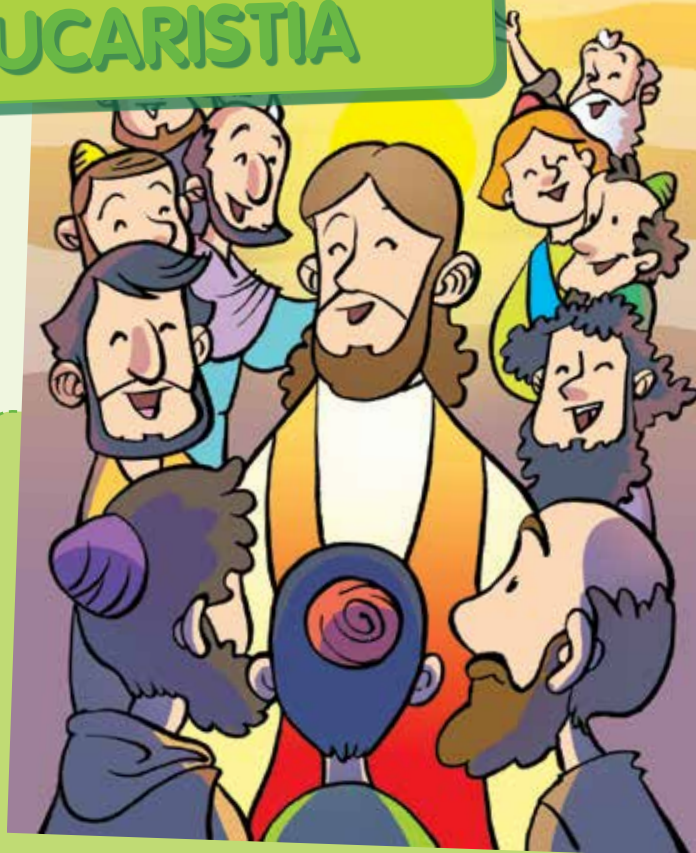
LA INSTITUCIÓ DE L'EUCARISTIA

La nostra fe és la fe de l'Església rebuda dels apòstols. En els evangelis se'ns explica que Jesús va triar els seus apòstols, els va encomanar una missió i els va donar el mandat i el poder de celebrar l'Eucaristia.

Arribada l'hora, Jesús es va assentar amb els seus deixebles i els va dir: «He desitjat vivament menjar esta pasqua amb vosaltres abans de la meua passió, perquè vos dic que ja no la tornaré a menjar fins que es complisca en el Regne de Déu».

I prenent una copa va pronunciar l'acció de gràcies i va dir: «Preneu i repartiu-la entre vosaltres; perquè vos dic que ja no beuré del fruit de la vinya fins que arribe el Regne de Déu».

I prenent el pa, va pronunciar l'acció de gràcies, el va partir i els-el va donar dient: «Açò és el meu cos que és entregat per vosaltres; feu açò en memòria meua». En acabant de sopar, va fer el mateix amb el calze dient: «Este calze és la Nova Aliança segellada amb la meua sang, que és vessada per vosaltres» (Lc 22, 14-20).

L'ELECCIÓ I LA MISSIÓ DELS APÒSTOLS I ELS SEUS SUCCESSORS. L'ORDRE SACERDOTAL

Jesús va cridar algunes persones perquè el seguien. Uns responien a la seua crida i altres no s'atrevien a seguir-lo. Els apòstols van deixar tot per estar amb Jesús, escoltar les seues ensenyances i seguir els seus mandats.

Jesús ens crida a tots a seguir-lo, a amar Déu i als altres com ell ho va fer. Seguir Jesús és entregar la vida com ell la va entregar. És ajudar a tots, especialment als més necessitats.

Els apòstols vivien amb Jesús. Ell els explicava coses de Déu, els contava la Bona Notícia, els enviava a anunciar el Regne de Déu per tot el món i van rebre de Jesús el poder d'obrar en nom seu (cf Mc 3, 13-19).

Els bisbes i els sacerdots, successors dels apòstols, tenen la mateixa missió d'ensenyar el missatge de Jesús, celebrar l'Eucaristia i dirigir la seua Església com a veraders pastors.

1 Comprensió.

- Què va instituir Jesús en l'Últim Sopar?
- En què convertix Jesús el pa i el vi en l'Últim Sopar?
- Per a què cridava Jesús a les persones?
- Tots responien a la crida de Jesús?
- Per a què van deixar tot els apòstols?
- Qui segueix hui la missió dels apòstols?

2 Localització.

- A quin evangeli es narra l'Últim Sopar?
- A quin es conta l'elecció dels apòstols?
- A quina part de la Bíblia estan estos evangelis?

3 Missatge.

- Quina missió mana Jesús als seus apòstols i als seus seguidors?
- Què els mana fer en l'Últim Sopar en memòria seua?
- Amb què celebra Jesús l'Últim Sopar (primera Eucaristia)?

EM QUEDE AMB

Visualitza el Powert Point de la unitat i escriu el que més t'haja agradat.

LA CELEBRACIÓ DE L'EUCARISTIA

Jesús es fa realment present en l'Eucaristia en forma de pa i vi, que el sacerdot convertix en el cos i sang de Jesús. Per l'acció de l'Esperit Sant, allò que pareix pa i vi és el Cos i la Sang del Senyor. També es fa present a través de les seues ensenyances. Per mitjà d'elles sabem que Jesús va morir i va ressuscitar i que és viu entre nosaltres.

“L'Últim Sopar”, de Tintoretto.

El diumenge és un dia diferent perquè la majoria de les persones no treballen, poden estar en família, menjar tots junts, estar amb els seus amics i passar un dia diferent de la resta de la setmana. Per als cristians, a més, el diumenge és un dia molt especial perquè ens reunim amb els nostres germans per assistir a l'Eucaristia.

El diumenge és el dia del Senyor ressuscitat. Des de fa més de dos mil anys la comunitat cristiana es reuneix per celebrar-lo en l'Eucaristia. Donem gràcies a Déu perquè ha creat totes les coses, ens ha donat la vida i ens invita a disfrutar-la.

En l'Eucaristia Jesús ens unix i ens envia a anunciar l'Evangelí a totes les persones.

Els cristians, el diumenge, convocats per Déu Pare, complim el mandat del Senyor en l'Últim Sopar: «Feu açò en memòria meua». En l'Eucaristia, reunits en el nom del Senyor, escoltem la seua Paraula, donem gràcies i lloem el Pare, ens oferim a Ell units a Jesucrist. Combreguem el cos de Crist, el Pa de Vida.

L'Eucaristia la presidixen els bisbes i els preveres com a representants de Crist. El dia que van rebre el sagrament de l'Ordre sacerdotal van ser consagrats per a ser ministres (servidors) en l'Església i continuar la missió que Crist va donar als apòstols.

EL PA I EL VI EUCARÍSTICS

En l'Eucaristia rebem Jesús, que se'ns dóna com a aliment de la Vida que dura per sempre.

El sacerdot **consagra** el pa i el vi. Al combregar Jesús ressuscitat ens unix a ell i ens dóna la força de l'Esperit Sant per viure com a germans formant la gran família de l'Església. Recordem les paraules de Jesús: «El que menja la meua Carn i beu la meua Sang viu en mi i jo en ell» (Jn 6,56).

SIGNES I MOMENTS DE LA CELEBRACIÓ DE L'EUCARISTIA

L'Eucaristia compta amb una preparació, anomenada Ritus inicials. Estos ritus són:

- Cant d'entrada.
- Salutació.
- Acte Penitencial.
- Senyor, tin pietat.
- Glòria (els diumenges).
- Oració Col·lecta.

L'Eucaristia te dos parts importants:

A. Litúrgia de la Paraula:

1. Lectures
2. Cants: Salm responsorial i Al·leluia
3. Homilia
4. Credo
5. Oració dels fidels

B. Litúrgia Eucarística:

És la part més important de la missa. L'Església ha estructurat la celebració de la Litúrgia Eucarística a partir de les accions que corresponen a les paraules i gestos del Senyor en l'Últim Sopar.

En l'Últim Sopar Crist va instituir el convit pasqual, per mitjà del qual el Sacrifici de la Creu es torna present quan el sacerdot, que representa Crist, realitza l'acció que el mateix Senyor va complir i va ordenar els seus deixebles que feren en la seua memòria.

Conclou amb els Ritus finals: La salutació i la Benedicció final.

- 1 **Escriu al teu quadern els diferents moments de l'Eucaristia i dibuixa una caixa molt bonica perquè escrigues en ella el regal que Déu ens dóna en l'Eucaristia.**
- 2 **Busca en la Bíblia les Cartes de sant Pau i llig una de les seues cartes a les esglésies.**

GENT MAGNÍFICA

PERSONES AMB VALORS

Sant Pau

Pau, natural de Tars, observant zelós del judaisme, va ser perseguidor dels cristians.

Un dia es dirigia a cavall a Damasc, quan de sobte el va envoltar una llum que venia del cel. Va caure a terra i va sentir una veu que va dir: «Jo sóc Jesús, a qui tu perseguixes; alça't i entra a la ciutat. Allí et diran el que has de fer» (He 9,3-6).

A partir d'això moment, Pau va creure en Jesús i va anar per moltes aldees i pobles anunciant el seu missatge.

Convertit a Crist, va ser apòstol i viatger infatigable per Àsia Menor i Europa oriental, on va fundar nombroses comunitats cristianes.

Les seues cartes a diverses esglésies són aliment per a l'Església de tots els temps.

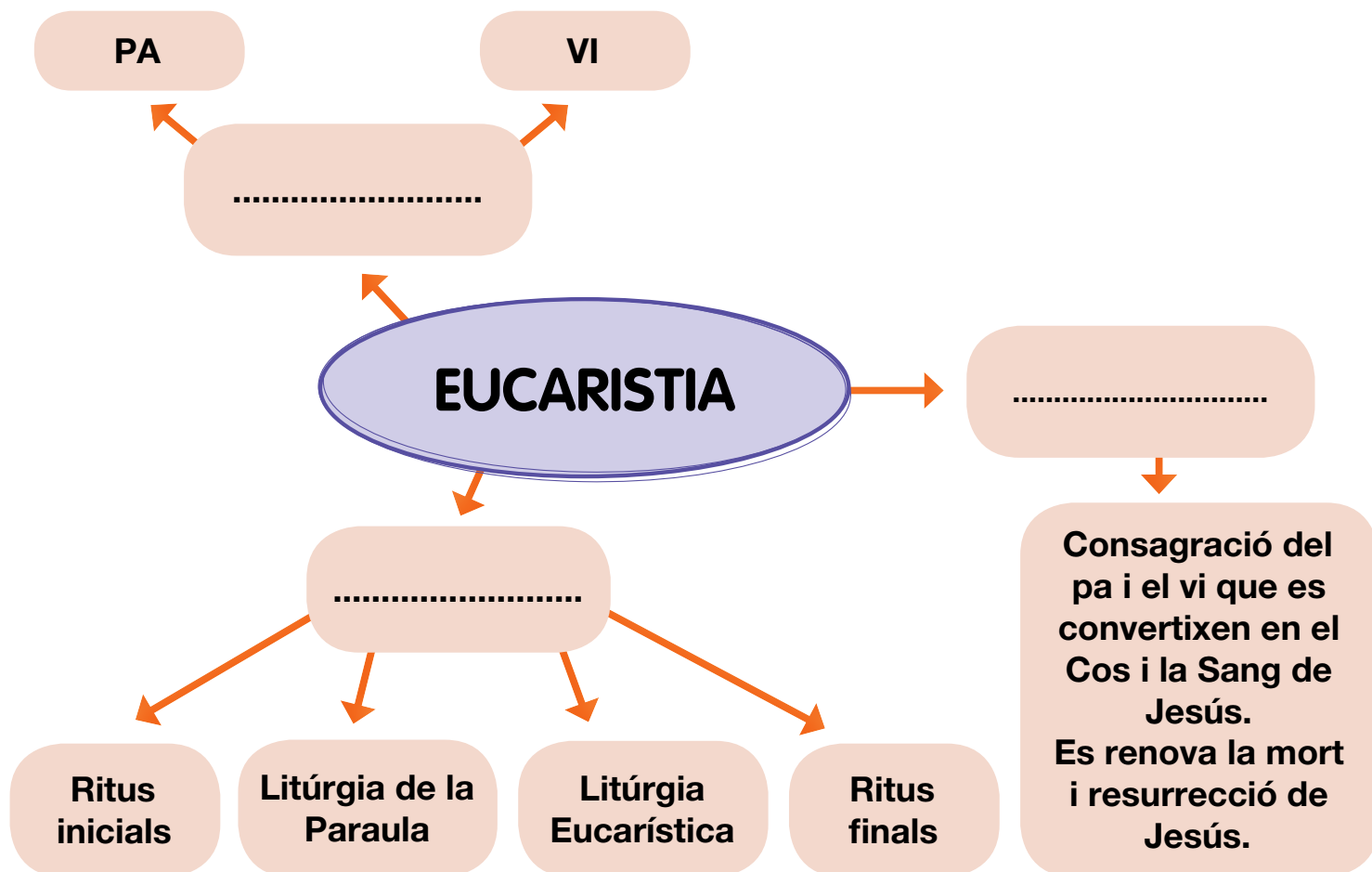
- 3** Busca en Internet la següent direcció. Visiona el vídeo i escolta la cançó. Anota al teu quadern els noms dels apòstols que apareixen:

<http://www.youtube.com/watch?v=HlzHlk86Z6c&feature=related>

- 4** Tu creus que Jesús va cridar sant Pau? Raona la teua resposta.
- 5** Roman en silenci, escolta dins de tu, segur que Jesús té coses que dir-te. Escribeu al teu quadern què vol Jesús de tu.

1 Copia i completa este esquema al teu quadern ajudant-te del resum.

2 Completa este resum amb l'ajuda de l'esquema.

Els símbols de l'Eucaristia són .....

Els quatre moments de l'Eucaristia són .....

El significat de l'Eucaristia és .....

3 Cantem: DAD PALMAS

4 Escoltem

Escolta atentament la cançó diverses vegades i apren-te-la per a cantar-la amb els teus companys.

Aprén

- Els cristians celebrem el diumenge perquè és el dia del Senyor. Convocats per Déu Pare, celebrem l'Eucaristia.
- En l'Eucaristia l'Església celebra la mort i resurrecció de Jesús. Ell està present en l'Eucaristia en el pa i el vi, que són el cos i la sang del Senyor.
- L'Eucaristia ens unix a Crist i a l'Església, ens enforteix en la vida cristiana i ens fa créixer en l'amor al proïsme.
- Jesús també està present en tots i cada un dels sacraments, amb ells ens ajuda en els diferents moments de la nostra vida.

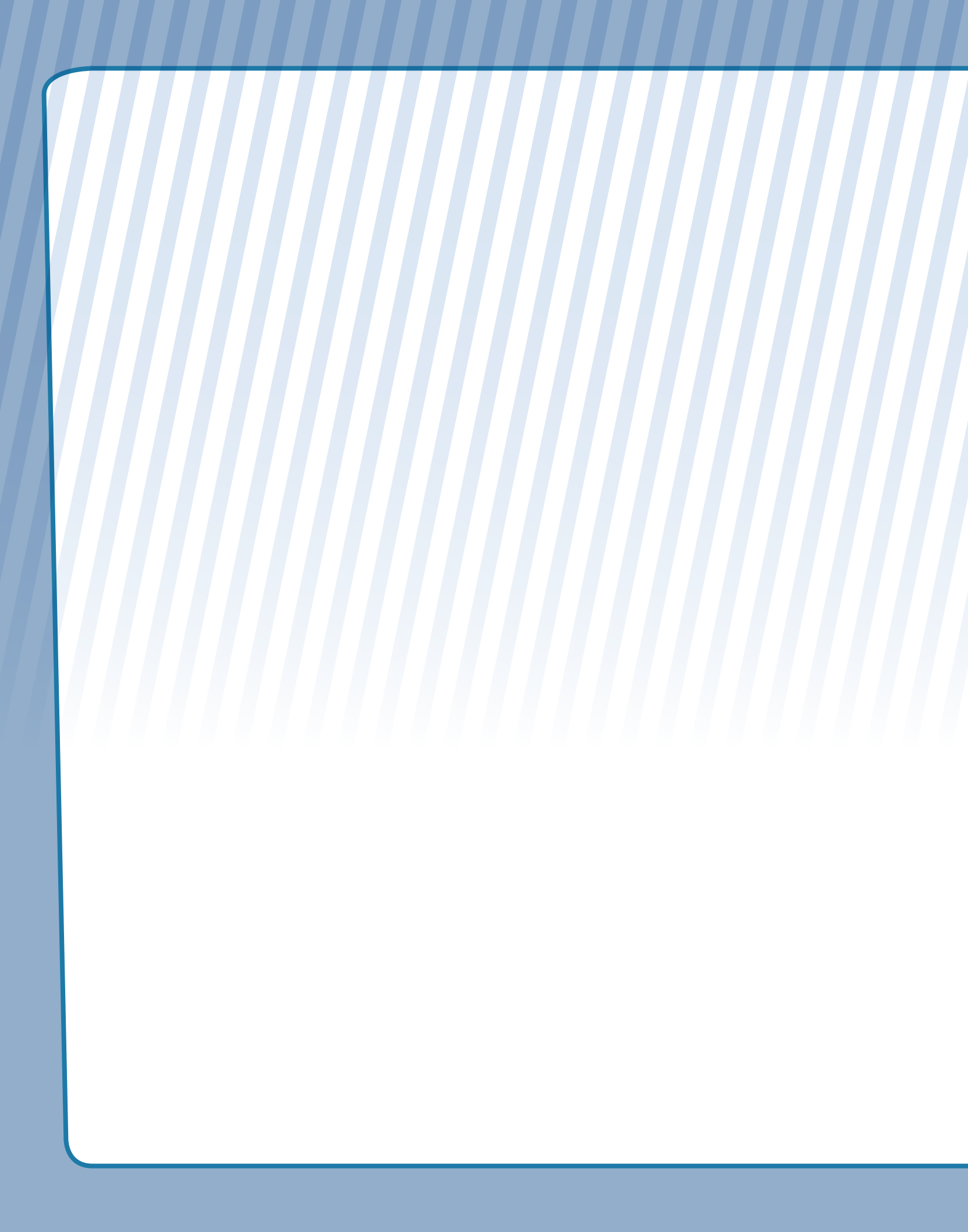

Caps numerats

Autoavaluación

Escriu al teu quadern:

- T'ha agradat el tema? Explica per què.
- Valora la teua actitud en la classe de religió: **Bona - mala - regular.**
- Valora la teua actitud amb els teus companys: **Bona - mala - regular.**
- Valora l'ordre i neteja al teu quadern: **Bueno - roín - regular**

MATERIALS DIDÀCTICS

Cançons
Vocabulari

UNITAT 1

EL MUNDO OS ENTREGO

Dios creó al hombre,
creó a la mujer,
les dio un jardín
al que llamó Edén.

Fueron obra suya,
obra de su amor.
Los hizo reyes
de la Creación.

Cuidadlo bien,
hacedlo mejor,
el mundo os entrego
con todo mi amor. (bis)

Dios creó el mundo.
Todo lo hizo bien:
la tierra, sol y luna,
el mar también.

Fueron obra suya,
obra de su amor.
Nos hizo reyes
de la Creación.

UNITAT 2

DIOS NOS CUIDA

Dios siempre cuida su creación:
A los pájaros les busca su alimento,
las semillas que les gustan son de girasol
y Dios las dora con el sol.

A las flores que perfuman con su olor,
Dios siempre pone un poquito de agua
en su interior,
y las viste con colores de ilusión.
Así se sienten cuidadas por Dios.

Dios nos lleva de la mano con amor,
nos acompaña y nos enseña
siempre lo mejor,
nos escucha cada día en la oración,
y nos alegra el corazón.

UNITAT 3

LA VENIDA DE JESÚS

Que amanezca ya la aurora,
que el cielo envíe su luz,
que colme nuestra esperanza
la venida de Jesús. (bis)

Y así Dios lo prometió
escuchando la oración:
a su pueblo le envió
al Mesías, el Señor.

De una joven nacerá,
su nombre será Emmanuel,
los ríos llevarán leche,
las fuentes manarán miel.

Dormirán juntos el lobo,
el cordero y el león,
y así jugaremos todos
compartiendo corazón.

UNITAT 4

DIOS PADRE ES AMOR

Jesús nos quiso enseñar
que Dios Padre es amor.
Jesús nos quiso enseñar
que Dios Padre es amor.

Y todos los mandamientos,
Jesús los reduce a dos:
Amar a Dios, y al prójimo darle amor.

Es el prójimo mi hermano,
no importa su condición.
Le ayudaré si necesita mi amor.

Amo al prójimo si lucho
por aliviar el dolor.
Seré feliz buscando
un mundo mejor.

UNITAT 5

CAMINEMOS CON JESÚS

Caminemos con Jesús
el camino de la paz.
Caminemos con Jesús,
nuestro amigo de verdad.

El camino de Jesús
tiene curvas de perdón.
El camino de Jesús
nos conduce hacia el amor.

El camino de Jesús
es amar a los demás,
construir un mundo nuevo,
dar apoyo al que está mal.

El camino de Jesús
tiene fuentes de amistad.
El camino de Jesús
es la meta y la verdad.

UNITAT 6

LA ENTREGA DE JESÚS

Es el Domingo de Ramos,
los niños gritan ¡hosanna!
¡Jesús, Hijo de David!
todos lo aclaman con palmas.
¡Jesús, Hijo de David!
todos lo aclaman con palmas.

Jueves Santo de Pasión:
con amor Jesús se da,
para ser nuestro alimento
en forma de vino y pan.
Para ser nuestro alimento
en forma de vino y pan.

Jesús, condenado a muerte,
el Viernes crucificado;
con su entrega y gran amor
a todos nos ha salvado.
Con su entrega y gran amor
a todos nos ha salvado.

Por fin, Domingo de Pascua,
hoy brilla más fuerte el sol,
la tierra entera se alegra,
resucita el Redentor.
La tierra entera se alegra,
resucita el Redentor.

Ya no hay muerte ni tinieblas,
Ya es todo luz y color.
¡Aleluya!, ¡aleluya!,
que Jesús resucitó.
¡Aleluya!, ¡aleluya!,
que Jesús resucitó.

UNITAT 7

JESÚS RESUCITÓ

Después de muchas penas,
de dolores, sufrimientos,
de su entrega hasta el final...
¡Jesús resucitó!
Resucitó, ¡sí! Jesús resucitó.

¡Resucitó, Jesús resucitó!
Resucitó para mostrarnos
que no todo acaba mal.
Resucitó para decimos
que nos quiere mucho más.
Resucitó para quedarse
con nosotros, y luchar
por hacer un mundo nuevo.
¡Gracias por resucitar! (bis)

Después de muchos años
de palabras y consejos,
de entregarse a los más pobres...
¡Jesús resucitó!
Resucitó, ¡sí! Jesús resucitó.
¡Resucitó, Jesús resucitó!

UNITAT 8

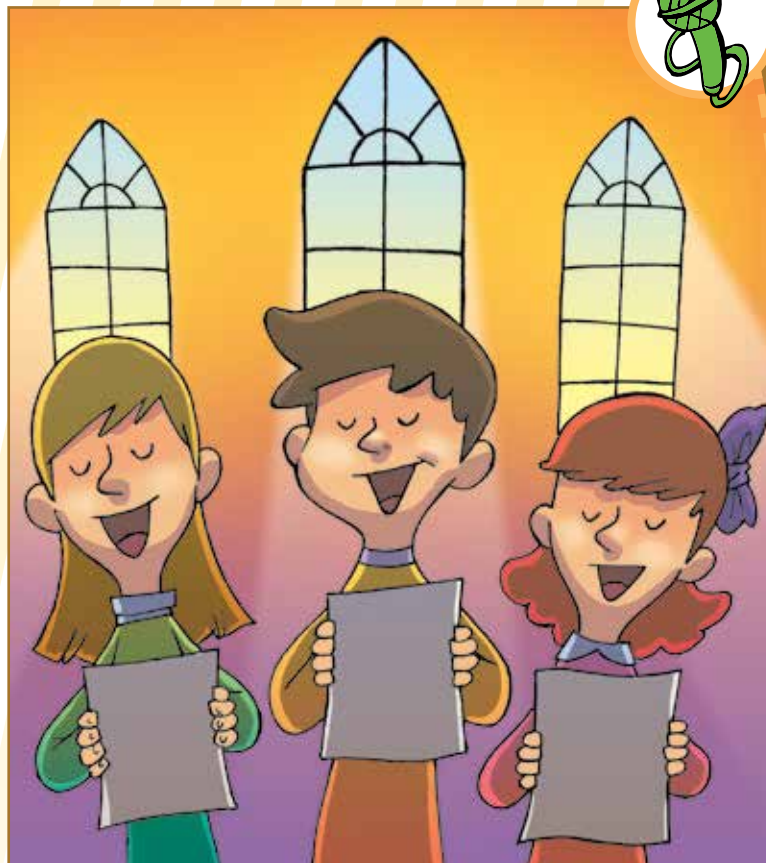
EN EL CIELO HAY UNA FIESTA

Quando decimos “te perdono”,
en el cielo hay una fiesta.
Si agradecemos siempre todo,
en el cielo hay una fiesta.

Hay una fiesta, te digo
que hacen una fiesta.
En el cielo son felices,
¡hay una fiesta!

Si me arrepiento de lo malo,
en el cielo hay una fiesta.
Si no me enfado con mi hermano,
en el cielo hay una fiesta.

Quando sabemos ver lo bueno,
en el cielo hay una fiesta.
Quando ayudamos al pequeño,
en el cielo hay una fiesta.

UNITAT 9

DAD PALMAS

La misa es una fiesta. ¡Fiesta!
Jesús nos ha invitado,
dad palmas de alegría
que Jesús nos ha llamado.

Jesús aún sigue vivo,
y quiere estar aquí.
Nos guía en el camino.
Nos quiere a ti y a mí.

Y como pan y vino
vivimos su presencia,
así cada domingo
reunidos en su mesa.

UNITAT 1:

Delme: Part de la collita, generalment la desena, que es pagava com a tribut a l'Església o al rei.

Pecat original: Primer pecat, el van cometre Adam i Eva.

Perdonar: No guardar rancor a algú per coses roïnes que ens ha fet.

UNITAT 2:

Blasfemar: Insultar Déu, la Verge o els sants.

Glorificar: Lloar.

UNITAT 3:

Esperança: Virtut per la qual el cristià espera que es facen realitat les coses bones promeses per Déu.

Salvació: Ser alliberat del pecat per Jesús.

UNITAT 4:

Exalçat: Lloar.

Paràbola: Les paràboles són narracions que ensenyen el missatge de Jesús; en elles explica amb exemples de la vida diària com ens ama Déu i la forma d'entrar en el seu Regne.

UNITAT 5:

Marginats: Apartats del grup, sense que ningú els faça cas.

Virtuts: La bondat, l'honradesa, la sinceritat i altres formes bones de ser i portar-se les persones.

UNITAT 6:

Eucaristia: Sagrament que Crist va fundar en l'Últim Sopar per estar sempre amb els que creuen en Ell, donant-los a menjar el seu cos i a beure la seua sang, transformats en pa i vi.

Voluntat del Pare: Jesús no fa el que ell vol, sinó que fa el que li mana el Pare.

UNITAT 7:

Abstinència: Evitar fer alguna cosa, generalment per raons religioses.

Penitència: Sacrifici que una persona es posa a si mateixa per raons religioses.

UNITAT 8:

Reconciliació: Fer les paus dos o més persones.

Sagrament: Signes sagrats que es realitzen en alguns actes i pels que Jesucrist dóna als hòmens la seua salvació.

UNITAT 9:

Apòstols: Deixebles de Jesús, particularment cada un dels dotze hòmens triats per Ell perquè l'acompanyaren i predicaren la seua doctrina.

Consagra: Oferir a Déu.

Autors: Carlos Alda Gálvez
Marisa Ferrández Rodríguez
Nieves Ferrández Rodríguez
Jesús Olóriz Cortés
María Olóriz Sanjuán
Javier Revilla Aybar

Direcció editorial: Octavio Figueredo

Coordinació editorial: Juan Antonio López / Israel Esteve

Maquetació: Daniel Latorre Manresa / Ascensión Morillo

Revisió: Dulce Mª Toledo

Correcció: Rosa María Martín Adell

Disseny de portada i interior: Daniel Latorre Manresa

Il·lustracions: Jesús López Pastor
Daniel Latorre Manresa

APROVAT PER LA COMISSIÓ EPISCOPAL D'ENSENYANÇA I CATEQUESI
EL 1 DE JUNY DE 2015

© SAN PABLO 2015 (Protasio Gómez, 11-15. 28027 Madrid)
Tel. 917 425 113 - Fax 917 425 723
E-mail: secretaria.edit@sanpablo.es / www.sanpablo.es

© Carlos Alda, Marisa Ferrández, Nieves Ferrández, Jesús Olóriz, María Olóriz, Javier Revilla, 2015

Distribució: SAN PABLO. Divisió Comercial
Resina, 1. 28021 Madrid * Tel. 917 987 375 - Fax 915 052 050
E-mail: ventas@sanpablo.es
ISBN: 978-84-285-4800-7
Depòsit legal: M. 24.200-2015
Imprés a Ganboa
Printed in Spain. Imprés a Espanya

